

ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ 47, Θεσ/νίκη | GR 544 54 | ISSN 1105-6282

Τεύχος 158 | Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2022

- ✓ *Ο Οικ. Πατριάρχης στην Ίμβρο*
- ✓ *Οι εορταστικές εκδηλώσεις του Δεκαπενταύγουστου στο νησί*

Περιεχόμενα

Οι Ίμβριοι είμαστε άξιοι άνθρωποι	3	Πανηγύρι της «ΚΟΥΡΚΟΥΤΑΣ» στον Άγιο Τρύφωνα της Θέρμης	14
Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην γενέτειρά του Ίμβρο	4	Φόρος τιμής στους Ίμβριους στρατιώτες του Ελληνικού Στρατού	17
Εικόνες από τα πανηγύρια μας τον Δεκαπενταύγουστο	5	Εις μνήμην Σωτηρίου Πρίγκου	27
"Φως ιλαρόν, Αγίας Δόξης..."	7	Κοινωνικά	29
Πανηγύρι στον Άγιο Τρύφωνα στο Μαλάκι του Σχοινουδίου	8	Τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος μέσα από αρχαίες πηγές	30
Αγιασμός στα Ελληνικά Σχολεία της Ίμβρου ...	10	Έναρξη δραστηριοτήτων και λειτουργίας των τμημάτων της Ένωσης	31
Νοσοκομεία Μπαλουκλή: Το βακούφι που άντεξε διωγμούς, σεισμούς και φωτιές	11	Μέλη της Νεολαίας της Ιμβριακής Ένωσης συναντήθηκαν με νέους ομογενείς από την Μελβούρνη	31

ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Πρώτη κυκλοφορία: 10 Σεπτεμβρίου 1982

Ιδιοκτήτης

ΙΜΒΡΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Δημητσάνας 47, Θεσσαλονίκη GR 544 54 | Τηλ: 2310 98.96.54

Fax: 2310 93.61.80 | email: info@imbrosunion.com
site: imbrosunion.com

Υπ. Έκδοσης:

Επιτροπή περιοδικού «ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ»

Διευθυντής:	Πάυλος Σταματίδης
Αρχισυντάκτης:	Γεώργιος Κομνηνάρας
Μόνιμος Αρθρογράφος:	Γεώργιος Χριστοφορίδης
Οικονομική Διαχείριση:	Αθηνόδωρος Συρόπουλος, Βάντσος Κωνσταντίνος
Διόρθωση:	Ελένη Θεοφάνους, Γεώργιος Κομνηνάρας, Ελένη Κανάκη, Φίλιππος Μήτσας, Βασίλης Κανάρης
Συνεργάτες φωτογραφίας:	Κωνσταντίνος Γ. Βάντσος, Δημήτριος Αραμπατζής, Κωνσταντίνος Π. Γραφιαδέλλης, Βασίλειος Γιάντας, Βασιλική Ξεινού

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Πάυλος Σταματίδης | Α' Αντιπρόεδρος: Κωνσταντίνος Βάντσος
| Β' Αντιπρόεδρος: Χρήστος Ρεκτσίνης | Γεν. Γραμματέας: Γεώργιος
Χριστοφορίδης | Ταμίας: Αθηνόδωρος Συρόπουλος | Ειδ. Γραμματέας:
Ελένη Κανάκη | Αν. Ταμίας: Ιωάννης Δαμδάς | Μέλη: Κωνσταντίνα Μα-
καρίου, Γεώργιος Φυντάνης, Βασίλειος Κανάρης, Φίλιππος Μήτσας.

Σχεδιασμός - Επιμέλεια Εντύπου
Τεκέογλου Φωτεινή

Συνδρομές

Εσωτερικού 15 € | Ευρώπης: 30 € | Αμερική - Αφρικής: 40 \$ | Αυστραλία: 60 \$
Αρ. λογ. Τραπεζικής Eurobank EFG: IBAN GR3302600940000040200479856

First publication: September 10, 1982

Publisher

IMBROS UNION OF MACEDONIA - THRACE

Dimitisanas 47, Thessaloniki GR 544 54 | Tel: 2310 98.96.54

Fax: 2310 93.61.80 | email: info@imbrosunion.com
site: imbrosunion.com

Managing Editor:

Commission review "IMVRIOTIKA"

Director:	Paul Stamatidis
Editor:	George Komninaras
Permanent Author:	George Christoforidis
Financial Management:	Athinodoros Siropoulos, Konstantinos Vantsos
Editing:	Eleni Theofanous, George Komninaras, Eleni Kanaki, Filippos Mitsas, Vasilios Kanaris
Photography Partners:	Konstantinos Vantsos, Dimitrios Arampatzis, Konstantinos Grafiadellis, Vasilios Giantas, Vasiliki Ksinou

Management Board

President: Paul Stamatidis | A' Vice President: Konstantinos Vantsos
| B' Vice President: Christos Rektisinis | General Secretary: Georgios
Christoforidis | Treasurer: Athinodoros Siropoulos | Special Secretary:
Eleni Kanaki | Vice treasurer: Ioannis Damdas | Members: Konstantina
Makariou, Georgios Fintanis, Vasilios Kanaris, Filippos Mitsas.

Design - Brochure Editing
Tekeoglou Fotini

Payments should be send to the:

Greece 15 € | Europe: 30 € | America - Africa: 40 \$ | Australia: \$ 60
Bank Account Number: Eurobank EFG:
IBAN GR3302600940000040200479856

Οι Ίμβριοι είμαστε άξιοι άνθρωποι

Σχεδόν δυόμισα χρόνια από την έναρξη της πανδημίας, η Ίμβρος υποδέχθηκε φέτος πολλά από τα παιδιά της που δεν είχαν πάει αυτό διάστημα. Ξανά αναβίωσαν τα πανηγύρια μας με πολύ κόσμο και πάρα πολλούς νέους, γεγονός που μας γεμίζει ελπίδα. Οι νέοι μας είναι εδώ, είναι παρόντες και δραστήριοι. Οι Ίμβριοι κάθε ηλικίας έχουν αναφορά την Ίμβρο και θα είναι πάντα εκεί. Η πανδημία ήταν ένα διάλειμμα, όχι για όλους αλλά για αρκετούς που φοβόταν να μετακινηθούν. Η αγάπη του κάθε Ιμβριού αλλά και το χρέος που νιώθει για την γενέτειρά του τον ξαναφέρνει στο πατρικό

του σπίτι, στα αγιασμένα χώματα της μονάκριβης Πατρίδας του. Όλα θα περάσουν και θα γίνουν μια γλυκόπικρη ανάμνηση. Ένα γεγονός όμως είναι φωλιασμένο στις καρδιές όλων και προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία κι αυτό είναι η ένταση που επικρατεί μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας. Κατανοεί ο καθένας τα πολλά γεωπο-

Φωτογρ. Δημήτριος Αραμπατζής

λιτικά «παιχνίδια» που διαδραματίζονται, όμως καλό θα ήταν να επικρατούν οι απόψεις των ανθρώπων που θέλουν πρόοδο και συνεργασία. Τι ωραία που είναι όταν βλέπουμε την ακτοπλοϊκή σύνδεση Θεσσαλονίκης - Σμύρνης! Γιατί να μην γίνει και σε άλλες περιοχές και βέβαια στην Ίμβρο; Θα το επαναλαμβάνω πάντα ... ο πόλεμος δεν φέρνει πρόοδο, φέρνει μόνο οπισθοδρόμηση. Ας μην παίζουμε με αυτό. Υπάρχουν διαφορές; Ωραία, γι' αυτό υπάρχουν οι διεθνείς οργανισμοί και το δικαστήριο της Χάγης. Ας ξαναδιαβάσουν τη συνθήκη της Λωζάνης κι όχι να την ερμηνεύει ο καθένας κατά πώς τον βολεύει. Κι οι δυο χώρες έχουν να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση που προκαλείται από την ενεργειακή κατά κύριο λόγο. Η φτώχεια αυξάνεται και ταυτόχρονα και οι δυσκολίες σε όλα τα νοικοκυριά. Είναι ώρα για πολέμους τώρα; Δεν βλέπουμε όλοι την καταστροφή που συντελείται δίπλα μας; Έχουν τόσα ωραία πράγματα να κάνουν από κοινού οι δύο λαοί, στον πολιτισμό, στις τέχνες,

στο εμπόριο, στον τουρισμό, σε χίλιους δυο τομείς. Ας επικεντρωθούν σ' αυτά για το καλό όλων μας.

Στις 6 Νοεμβρίου έχουμε τις εκλογές στην Ίμβρο για τα βακούφια, για τις εκκλησιαστικές επιτροπές. Είναι υποχρέωση όλων όσων δικαιούνται να πάνε να ψηφίσουν. Είναι η υλική και πνευματική περιουσία μας. Το δικαίωμα που μας δίνεται πρέπει να το αξιοποιήσουμε. Έχουν βγει οι λίστες των υποψηφίων και είναι όλα οργανωμένα. Έχουν εργαστεί πολλά άτομα για να φτάσουμε να είναι όλα στην εντέλεια. Είμαι βέβαιος ότι όλοι θα ανταποκριθούμε στο χρέος τους.

Στην Ιμβριακή Ένωση, εάν και λειτουργούσε αυτά τα χρόνια της πανδημίας το διοικητικό κομμάτι, τα τμήματα ήταν σε αναστολή. Σήμερα γίνεται νέο ξεκίνημα και τα τμήματα ξεκίνησαν. Ελπίζουμε να επανέλθουμε στην προτέρα κατάσταση και να μπούμε στους ρυθμούς που θέλουμε. Περιμένουμε όλους τους συμπατριώτες και όλους τους φίλους της

Ίμβρου στους κόλπους της Ένωσης, στο χορευτικό, στη χορωδία, στην εκμάθηση της τουρκικής γλώσσας, στη βιβλιοθήκη, στο μουσείο, στο τμήμα Νεολαίας, στο τμήμα κυριών. Η αρχή είναι καλή και πρέπει όλοι μαζί να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για να ανταποκριθούμε στις επιταγές των καιρών.

Οι Ίμβριοι είμαστε δύσκολοι άνθρωποι, ίσως λόγω όσων έχουμε περάσει, αλλά έχουμε πολλές αρετές. Γι' αυτό πιστεύω ότι όταν καταφέρνουμε να συνεργαζόμαστε τα αποτελέσματα είναι εκπληκτικά. Έτσι και στην Ιμβριακή Ένωση και στην Ίμβρο και παντού όπου κι αν βρισκόμαστε όταν βοηθάει ο ένας τον άλλο μεγαλουργούμε. Μπορούμε να βγάλουμε τον καλύτερό μας εαυτό, όταν το θέλουμε και το πιστεύουμε. Είμαστε άξιοι άνθρωποι και θέλω να το πιστέψουμε όλοι αυτό. Καλό φθινόπωρο.

Παύλος Σταματίδης
Αρχων Οσιάριος της Μ.τ.Χ.Ε.

Πρόεδρος Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας - Θράκης

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην γενέτειρά του Ίμβρο

Την ιδιαίτερη πατρίδα του, Ίμβρο, επισκέφθηκε από την Τετάρτη, 17 Αυγούστου 2022, η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, συνοδευόμενος από τον Θεοφιλ. Επίσκοπο Ιλίου κ. Ραφαήλ, βοηθό του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μ. Βρετανίας, καθώς και κληρικούς και λαϊκούς συνεργάτες του από το Φανάρι.

Στον λιμένα της νήσου τον Παναγιώτατο υποδέχθηκαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Μοσχονησίων κ. Κύριλλος, Μύρων κ. Χρυσόστομος και ο επιχώριος Ίμβρου και Τένεδου Σεβ. κ. Κύριλλος, καθώς και πλήθος συμπατριωτών του, και ιδιαιτέρως πολλά Ίμβριωτόπουλα που προσέφεραν στον Πατριάρχη μπουκέτα με αγριολούλουδα του νησιού, αλλά και φίλοι της ερατεινής Ίμβρου. Στη συνέχεια ο Πατριάρχης προσκύνησε στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό της Παναγίας, όπου πριν 61 χρόνια, στις 13 Αυγούστου 1961, χειροτονήθηκε διάκονος από τον τότε Μητροπολίτη Ίμβρου και Τένεδου και γέροντά του, μακαριστό Μελίτωνα Χατζή.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ο Παναγιώτατος παρέστη στην παρουσίαση του βιβλίου "Τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος μέσα από τις αρχαίες πηγές", καρπού πολυετούς έρευνας και μελέτης της Ευγεν. κ. Ευαγγελίας Ασανάκη-Χριστοφορίδου, φιλόλογου, η οποία πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα του "Πολιτιστικού Συλλόγου Αγίων Θεοδώρων". Ο Παναγιώτατος στον σύντομο χαιρετισμό του συνεχάρη την ερευνήτρια, αλλά και όλους όσοι με τις μελέτες και την

έρευνά τους αναδεικνύουν την ιστορία και τις παραδόσεις της Ίμβρου.

Το πρωί της Πέμπτης, 18 Αυγούστου, ο Παναγιώτατος, συνοδευόμενος από τον επιχώριο Μητροπολίτη, επισκέφθηκε εθιμοτυπικώς τον Έπαρχο και τον Δήμαρχο της νήσου, ενώ το απόγευμα, στην αίθουσα του "Πολιτιστικού Συλλόγου Αγίων Θεοδώρων",

εγκαινίασε την Έκθεση που διοργάνωσε η Αγιορειτική Εστία με φωτογραφίες του Εντιμ. κ. Νικολάου Κουκή, φωτογράφου, με τίτλο «Άγιον Όρος. Βίος της ερήμου». Την επομένη επισκέφθηκε τα γραφεία του ΕΠΣΙ και πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση με τη συμμετοχή μελών των Δ.Σ. των Συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Εικόνες από τα πανηγύρια μας τον Δεκαπενταύγουστο

Αγρίδια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΕΦΕΤΟΣ ΣΤΑ ΑΓΡΙΔΙΑ: Ο κ. Παρασκευάς Μπρίγκος και ο τραγουδιστής Πέτρος Ίμβριος ευχαριστούν θερμά τις αρχές του τόπου : τον Καϊμακάμη Dr. Serhat Doğan για την άδεια του παραδοσιακού μας πανηγυριού. Τον Δήμαρχο Ünal Çetin για την παραχώρηση τραπεζιών και καρεκλών στην εκδήλωση. Τη χωροφυλακή για την τήρηση της τάξης, καθώς και τον πρόεδρο του χωριού κ. Δημήτρη Ψαρό για την συνεργασία του για την επιτυχία του πανηγυριού εφέτος στα Αγρίδια, παρά τις αντιδράσεις ορισμένων. Ευγνώμονες στους Νεολαίους μας για την πρόθυμη βοήθεια και οργάνωση. Με την ζωντάνια και αθρόα συμμετοχή τους αποθέωσαν το πανηγύρι. Και του χρόνου με υγεία!

Πέτρος Ίμβριος: Πολλά χρόνια ήθελα να βρεθώ στην πατρίδα των προγόνων μου την Ίμβρο και φέτος χάρη στον φίλο μου τον Παρασκευά Μπρίγκο τα κατάφερα.

Είμαι πολύ χαρούμενος που ο ελληνισμός εδώ με αγκάλιασε τόσο μα τόσο ζεστά και που η Ελλάδα εξακολουθεί να ζει εδώ αναλλοίωτη !!! Χρόνια πολλά

Άγιοι Θεόδωροι

Σχοινούδι

Φωτογραφίες: Βάσω Ξεινού

"Φως Ιλαρόν, Αγίας Δόξης..."

Εσπερινός στον Άγιο Τρύφωνα την παραμονή της πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας

Μια μικρή ομήγυρη Σχοινουδιωτών συνοδεύοντας τον πατέρα Αθανάσιο εφημέριο του χωριού πορευτήκαμε προς τον Άγιο Τρύφωνα θέλοντας να τηρήσουμε το έθιμο, να διαβαστούν τα τάματα πριν τον εσπερινό και να ξεκινήσει το μαγειρέμα νωρίς το πρωί, ούτως ώστε με το πέρας της Θείας Λειτουργίας την επόμενη μέρα, να προσφερθούν το κρέας και η κουρκούτα στους πανηγυριστές!

Η εικόνα που αντικρίσαμε φτάνοντας στον Άγιο Τρύφωνα ήταν ειδυλλιακή, η θέα μαγευτική, αγναντεύοντας προς τα αριστερά βλέπαμε τις πλαγιές του Μαλακιού μέχρι τον Πύργο και τον λόφο της Αγίας Άννας, το βλέμμα περνούσε από τις Αμδουρές και το Αφόν, απλώνονταν στον κατάσπαρτο κάμπο του Σχοινουδίου κι έσβηνε στο απέραντο γαλάζιο του Αιγαίου όπου αναφαίνονταν η Λήμνος!

Αφού διάβασε ο ιερέας τα τάματα, ο Νίκος, ο Στράτος κι ο Βασίλης υπό την "επίβλεψη" του Παύλου και του έτερου Νίκου ξεκίνησαν το άχαρο αλλά επιβεβλημένο έργο της σφαγής των αμνοεριφίων!

Μια άλλη ομάδα αποτελούμενη από τα παλικάρια που έστειλε ο Μητροπολίτης μας, βοηθούμενοι από τον Διάκονο Πολύκαρπο και όλους εμάς ξεκινήσαμε τον καθαρισμό του ξωκλησιού και του περιβάλλοντος χώρου! Μόνο μελανό σημείο, το παράθυρο του ιερού που στη προσπάθεια μας να το ανοίξουμε δεχθήκαμε επίθεση από σμήνος εξαγριωμένων σφηκών που μέσα του είχαν δημιουργήσει τη φωλιά τους!

Αφού καθάρισαμε τον χώρο και διώξαμε τις σφήκες, ανάψαμε τα καντήλια και τα κεριά στο μανουάλι. Έξω είχε αρχίσει να νυχτώνει, η φωτιά είχε φουντώσει στις πρόχειρες πυρροστιές που είχαμε στήσει στο παρακείμενο μισογκρεμισμένο μαγειρείο! Μέσα στο ναΐσκο υπό το φως των καντηλιών και των λιγιστών κεριών η μελωδική φωνή του πατέρα Αθανασίου μας καλεί να ξεκινήσουμε τον εσπερινό.

"Ευλογητός Ο Θεός ημών πάντοτε νυν και αεί..." Ο χορός των ψαλτών λιτός αποτελούμενος από την Αφροδίτη με την αγγελική φωνή, τον Γιώργο σε ρόλο αναγνώστη, συνεπικουρούμενοι από τον Αντώνη που ήρθε από τους αντίποδες, από τη μακρινή Αυστραλία, να φωτίζει με το κεριό το βιβλίο με το πρόχειρο "αναλόγιο" Η συγκίνηση όλων περισσεύει, είναι ο πρώτος εσπερινός μετά από 57 χρόνια! Τα δάκρυα κυλάνε αβίαστα καθώς κρύβονται πίσω από τα γυαλιά και το ημίφως των καντηλιών!

Κορύφωση της κατανυκτικής ακολουθίας το "Φως Ιλαρόν, Αγίας Δόξης, Αθανάτου Πατρός..." που ψάλλεται πανηγυρικά από όλους και διαχέεται κι έξω από το ξωκλήσι διακόπτοντας την γαλήνη της έναστρης νύχτας! Η σκέψη όλων μας τρέχει σε μέρες γιορτινές που πλήθη Ιμβριών συνέρρεαν σ' αυτό το

λαμπρό ξωκλήσι από τη παραμονή της εορτής του Αγίου Τρύφωνα θέλοντας να τιμήσουν τη μνήμη του Αγίου, να προσευχηθούν στη Χάρη του, να πάρουν τον Αγιασμό, να τον σκορπίσουν στα χωράφια και τα αμπέλια τους για να έχουν καλή σοδειά!

Η μελωδική φωνή του ιερέα μας επαναφέρει στη πραγματικότητα! "Νυν απολύεις τον δούλο Σου Δέσποτα...." φτάνουμε στο πέρας του εσπερινού. Βγαίνοντας από το ναΐδριο η νύχτα έχει απλωθεί παντού.

Στο βάθος αναφαίνονται τα ψαροκάικα και τα καράβια που αρμενίζουν στο πέλαγος. Η όσφρηση μας όμως, μας οδηγεί στο μαγειρείο όπου ψήνονται στη πυρά τα εντόσθια των αμνών όχι προς κατευνασμό ειδωλολατρικών θεοτήτων αλλά προς τέρψη των ολίγων που απέχοντας από άλλες κοσμικές εκδηλώσεις ανέβηκαν μαζί μας στο δύσβατο δρόμο του Αγίου Τρύφωνα!

Γ.Χ.

Πανηγύρι στον Άγιο Τρύφωνα στο Μαλάκι του Σχοινουδίου

Από το χάραμα του Σαββάτου της 20ης Αυγούστου ξεκίνησε το βράσιμο των κρεάτων και οι ετοιμασίες για τη Θεία Λειτουργία. Τοποθετήθηκαν ομπρέλες σε όλον τον περιβάλλοντα χώρο εκεί ψηλά στον Άγιο Τρύφωνα, μπήκαν τραπέζια και καρέκλες, τα ποτά σε πάγο προκειμένου να είναι όλα έτοιμα στην ώρα τους.

Το πανηγύρι οργανώθηκε από την Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας - Θράκης και τη Μητρόπολη Ίμβρου και Τενέδου. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στους μαγείρους Νικόλαο Βλάχο, Στράτο και Βασίλη Κακλιώτη που από την προηγούμενη ετοιμασαν ότι χρειαζόταν για να φτιάξουν υπέροχη Κουρκούτα και το «τατάρικο». Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον Νίκο, ο οποίος κατέβηκε και ανέβηκε 25 φορές για να μεταφέρει τον κόσμο και με δανεικό τζιπ 4X4, λόγω της δυσκολίας του δρόμου. Τα παιδιά της Μητροπόλεως μετέφεραν με το τρακτέρ τα τραπέζια, τις καρέκλες, τις ομπρέλες και ό,τι χρειαζόταν.

Η Πανηγυρική Θεία Λειτουργία χοροστατούντος του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ηλιού κ. Ραφαήλ, βοηθό του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μ. Βρετανίας, συμπροσευχομένου του Μητροπολίτη Ίμβρου και Τενέδου κ. Κυρίλλου (ο Παναγιώτατος δεν παρέστη λόγω αδιαθεσίας), κληρικών, πολλών πιστών από όλα τα χωριά αλλά κι από την Ελλάδα. Μετά από τόσα χρόνια ο Άγιος Τρύφωνας ξαναλειτούργησε με πανηγύρι και πλήθος κόσμος. Πιστεύουμε ο Άγιος να είναι ευχαριστημένος.

Φωτογραφία Βάσω Ξεινού

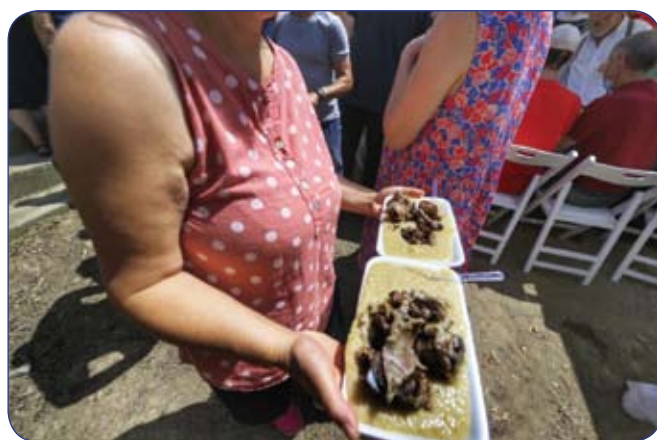
Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας ο Πρόεδρος της Ιμβριακής Ένωσης Παύλος Σταματίδης αναφέρθηκε στο «Θαύμα» όπως χαρακτήρισε την ανακαίνιση του Ναού και μάλιστα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Σήμερα, τόνισε στο πρόσωπο του Αντώνη Καλιντερίδη τιμώνται όλοι οι ευεργέτες και οι δωρητές που συνέδραμαν στην ανακαίνιση. Στη συνέχεια ο Γεν. Γραμματέας της Ένωσης Γιώργος Χριστοφορίδης αναφέρθηκε στον Αντώνη Καλιντερίδη και στην οικογένεια του στα ωραία χρόνια τότε που δούλευαν στα ντάμια τους στο Μαλάκι. Με έκδηλη συγκίνηση ο Αντώνης παρέλαβε την τιμητική πλακέτα της Ιμβριακής Ένωσης από τα χέρια του Θεοφιλεστάτου Ηλιού και ευχαρίστησε για την τιμή που του έγινε. Αξίζει να αναφερθεί η συνεισφορά σε όλο το εγχείρημα (της

ανακαίνισης του Ναού) του Μητροπολίτη μας κ. Κύριλλου, ο οποίος ακούραστα και σιωπηλός εργάζεται για όλους τους Ναούς και τα ξωκλήσια μας.

Αλλά η κουρκούτα και το τατάρικο ήταν ήδη έτοιμα κι άρχισε η διανομή του. Οι συμπατριώτες έβγαλαν τους μεζέδες τους και τα ποτά τους και κερνούσαν ο ένας τον άλλο. Ο Τιμολέων Τσακνής με τον φίλο του Kemal έπαιζαν Ιμβριώτικους ρυθμούς και δεν άργησε να φουντώσει το γλέντι.

Ήταν μία υπέροχη μέρα, σ' ένα υπέροχο μέρος με υπέροχους ανθρώπους και με τον Άγιο Τρύφωνα να μας καμαρώνει. Μεγάλη η χάρη του και του χρόνου να το επαναλάβουμε.

Π.Σ.

Αγιασμός στα Ελληνικά Σχολεία της Ίμβρου

Αγιασμός στα Ελληνικά Σχολεία της Ίμβρου από τον Μητροπολίτη Ίμβρου και Τενέδου κ. Κύριλλο, παρουσία της Ελληνίδας Προξένου στην Κωνσταντινούπολη κ. Τζωρτζίνας Σουλτανοπούλου, του Διπλωμάτη του Υπουργείου Εξωτερικών κ. Αντώνη Κολιάδη, του συντονιστή εκπαίδευσης κ. Γιάννη Γιγourτσή, του Προέδρου της Ιμβριακής Ένωσης κ. Παύλου Σταματίδη, της Αντιπρόεδρου του Συλλόγου Ιμβρίων Αθήνας κας Ελένης Απίστολα, του κ. Λάκη Βίγκα, του κ. Πάρι Ασανάκη, του προέδρου του ΕΠΣΙ κ. Στέλιου Μπερμπέρη, των Προέδρων των κοινοτήτων, των Διευ-

θυντών των Σχολείων Ιωακείμ Καμπουρόπουλου και Βούλας Μπερμπέρη, μαθητών, εκπαιδευτικών και πολλών συμπατριωτών.

Την εκδήλωση χαιρέτησαν: Ο Μητροπολίτης, η Πρόξενος, ο διπλωμάτης του ΥΠΕΞ, ο συντονιστής εκπαίδευσης, ο πρόεδρος του ΕΠΣΙ, ο Πρόεδρος της ΙΕΜΘ, η Αντιπρόεδρος ΣΙΑ και οι Διευθυντές των Σχολείων. Όλοι με μια ευχή, «ΚΑΛΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ» κι ο καθένας από τη θέση του να βοηθάει την υπόθεση «ΣΧΟΛΕΙΑ της ΙΜΒΡΟΥ».

Ανακοίνωση για την πυρκαγιά στο Γηροκομείο/Νοσοκομείο Μπαλουκλή

(Θεσσαλονίκη, 6 Αυγούστου 2022)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ίμβριακης Ένωσης Μακεδονίας - Θράκης με μεγάλη αγωνία κι έκδηλη ανησυχία παρακολούθησε την εξέλιξη της πυρκαγιάς και την εκκένωση του Νοσοκομείου και του Γηροκομείου του Μπαλουκλή. Ενός ιστορικού Ιδρύματος συνδεδεμένου με την περίθαλψη και την αρωγή χιλιάδων ομογενών της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου.

Συμπάσχουμε και συμπαραστεκόμαστε στους αδελφούς μας Κωνσταντινουπολίτες σ' αυτή τους την δοκιμασία και στο πλήγμα που υπέστησαν. Συντασσόμαστε με Τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη μας για την όσο το δυνατόν ταχύτερη αποκατάσταση των ζημιών και τη λειτουργία του σημαντικού αυτού Ιδρύματος για την Ομογένεια.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Πάυλος Σταματίδης

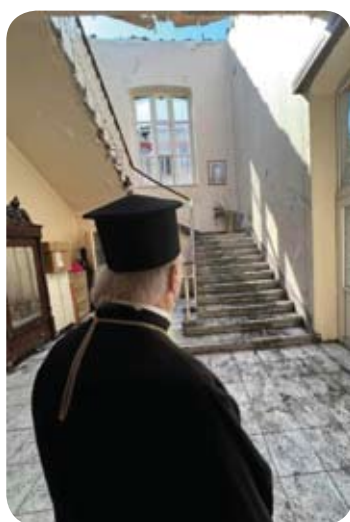
Άρχων Οστιάριος της Μ.τ.Χ.Ε.

Ο Γεν. Γραμματέας

Γεώργιος Χριστοφορίδης

Νοσοκομεία Μπαλουκλή:

Το βακούφι που άντεξε διωγμούς, σεισμούς και φωτιές

Το φημισμένο νοσηλευτικό ίδρυμα των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη που παραδόθηκε στις φλόγες την περασμένη εβδομάδα είναι συνυφασμένο με τους Ρωμιούς και τον αγώνα τους για επιβίωση.

Η ιστορία του νοσοκομείου του Μπαλουκλή -ή για την ακρίβεια των νοσοκομείων, μια και επρόκειτο για συγκρότημα κλινικών που στέγαζε και το γηροκομείο της Ομογένειας- χάνεται στα βάθη των χρόνων και αποτελεί απόδειξη τόσο της αγάπης και του πάθους των Ρωμίων της Πόλης για τη λειτουργία ενός σύγχρονου ιατρικού ιδρύματος, εξοπλισμένου με ό,τι νεότερο και στελεχωμένου με το πλέον εκπαιδευμένο επιστημονικό προσωπικό της εποχής, όσο και του επιπέδου που

είχε καταφέρει να φτάσει ο εκεί Ελληνισμός.

Όλα αυτά μετά τα μέσα του 19ου αιώνα, τότε που η Ελληνορθόδοξη Κοινότητα της Κωνσταντινούπολης, έχοντας συμπαραστήτη το Οικουμενικό Πατριαρχείο, μεσουρανούσε και μεγαλουργούσε παρά τα προβλήματα και τις δυσκολίες. Στους σχεδόν δύο αιώνες λειτουργίας του το νοσοκομείο του Μπαλουκλή περιέθαλψε χιλιάδες ασθενείς, Έλληνες και όχι μόνο, αποτελώντας σημείο αναφοράς της υγειονομικής περίθαλψης της Ομογένειας. Οχι όμως μόνο αυτό. Στο κτίριο όπου ξέσπασε η καταστροφική φωτιά -με τους πολλούς θαλάμους, τα ψηλά ταβάνια, τους μεγάλους διαδρόμους και τα μαρμάρια κλιμακοστάσια- στεγαζόταν το Γηροκομείο της Ομογένειας, με τους τρόφιμους να αγγίζουν τους 100. Ηλικιωμένοι άνθρωποι στη δύση της ζωής τους, που βρήκαν αποκούμπι στο Μπαλουκλή ανάμεσα σε άλλους συμπατριώτες καθώς και τη φροντίδα και την αγάπη του προσωπικού, μεγάλο μέρος του οποίου είναι Τούρκοι.

Παράλληλα σε χώρο του ισογείου λειτουργούσε και η ψυχιατρική κλινική. Θα πρέπει να σημειωθεί, ώστε να μη δημιουργούνται παρανοήσεις, πως από τη φωτιά καταστράφηκε το κτίριο που στεγάζε το Γηροκομείο και όχι τα υπόλοιπα επτά κτίρια στα οποία συνεχίζεται κανονικά η λειτουργία του νοσοκομείου του Μπαλουκλή και των κλινικών του, το οποίο θεωρείται σήμερα το μεγαλύτερο και πλέον εύπορο ευαγές ίδρυμα (βακούφι) της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας της Κωνσταντινούπολης. Το συγκρότημα εκτείνεται σε μεγάλη έκταση στη συνοικία Ζεϊτινμπουρνού, έξω από τα χερσαία τείχη, και αποτελείται από κτίρια όπου παλαιότερα στεγάζονταν κλινικές, διοίκηση και άλλοι χώροι.

Πάθος για προσφορά

Τα πρώτα σύγχρονα νοσηλευτικά ιδρύματα της Ομογένειας ξεκίνησαν να χτίζονται μετά το 1750, φτάνοντας στην ακμή σχεδόν 100 χρόνια μετά, με το συγκρότημα του Μπαλουκλή. Στα μέσα του 18ου αιώνα η επιδημία πανώλης που έπληξε την Πόλη και την Οθωμανική Αυτοκρατορία κινητοποίησε τη συντεχνία των ορθόδοξων παντοπωλών που προχώρησαν στην ίδρυση νοσοκομείου -έξω από τα τείχη- για τους προσβαλλόμενους από τη νόσο, που δεν είχαν -κυριολεκτικά- στον ήλιο μοίρα. Ήταν το πρώτο Πανωλικό Γραικικό Νοσοκομείο της Κωνσταντινούπολης, το οποίο λειτούργησε σε ξύλινο οίκημα στο Επταπύργιο.

Το νοσοκομείο καταστράφηκε ολοκληρωτικά από πυρκαγιά το 1790, για να χτιστεί στη συνέχεια νέο κτίριο με παρέμβαση του μεγάλου διερμηνέα της Πύλης Γεωργίου Μουρούζη και χρήματα που διέθεσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Νεόφυτος Ζ'. Την ίδια περίοδο χτίστηκε και λειτούργησε, με δαπάνη του αξιωματούχου της Πύλης Γεώργιου Σταυράκογλου, νοσοκομείο για τη νοσηλεία ναυτιλομένων που δεν είχαν προσβληθεί από επιδημίες. Το αρχικό ξύλινο οίκημα επίσης παραδόθηκε στις φλόγες, με αποτέλεσμα να ανεγερθεί στη συνέχεια νέο λιθόκτιστο νοσοκομείο, με τη συνδρομή ομογενών που συγκέντρωσαν για τον σκοπό αυτό 1.105 χρυσές τουρκικές λίρες. Με συνεισφορές ομογενών κατασκευάστηκε τρίτο νοσοκομείο στο Σταυροδρόμι του Ταξίμ το 1780, στο οποίο επίσης νοσηλεύτηκαν ασθενείς της επιδημίας πανώλης.

Το τέλος της επιδημίας (1837) δεν εφησύχασε την Ομογένεια και τους εκπροσώπους της, που ενέτειναν ακόμη περισσότερο την προσπάθεια προκειμένου να ιδρυθεί ένα νέο υπερσύγχρονο νοσηλευτικό συγκρότημα, στα πρότυπα αντίστοιχων της Ευρώπης. Με διάταγμα του σουλτάνου Μαχμούτ Β', που χαρακτη-

ρίστηκε για το σημαντικό μεταρρυθμιστικό του έργο, δίνεται το πράσινο φως για την κατασκευή του συγκροτήματος του Μπαλουκλή (1836-1838) έξω από την πύλη του Επταπυργίου, σε έκταση που παραχώρησε ο ίδιος ο σουλτάνος. Αρχικά τα νοσοκομεία αποτελούνται από δώδεκα μεγάλες αίθουσες (ασθενών, προσωπικού, χειρουργείο), φαρμακείο, μαγειρείο, πλυντήριο, ιματιοφυλάκιο, λουτρά, αποθήκες, καθώς και την εκκλησία του Αγίου Χαράλαμπος.

Το συγκρότημα χτίζεται σε σχήμα «Π» έχοντας στο κέντρο του τον ναό. Το νοσοκομείο λειτουργούσε υπό την επίβλεψη του εκάστοτε Οικουμενικού Πατριάρχη, ενώ με πατριαρχικό σιγίλιο μάλιστα το 1794 ορίστηκαν επίτροποι του ιδρύματος οι συντεχνίες «οι τε γουναράδες και των Χίων οι τζοχατσήδες και οι χεταετζήδες και οι τζεβαερετζήδες και οι απατζήδες χριστιανοί», οι οποίες ανέλαβαν τα έξοδα των νοσοκομείων. Με την έναρξη λειτουργίας του νοσηλευτικού συγκροτήματος στου Μπαλουκλή έκλεισαν τα παλαιότερα, με τους ασθενείς να διακομίζονται στο νέο υπερσύγχρονο -για την εποχή- νοσοκομείο.

Την ίδια εποχή, εντάχθηκε στου Μπαλουκλή και η παρακείμενη Μονή της Ζωοδόχου Πηγής, επειδή σε κτίριά της λειτουργούσαν ψυχιατρικές κλινικές. Η Ζωοδόχος Πηγή του Μπαλουκλή ή Παναγία η Μπαλουκλιώτισσα χτίστηκε (ο πρώτος ναός) από τον Ιουστινιανό Α' τα έτη 559-560, βρίσκεται έξω από τη δυτική πύλη της Σηλυβρίας, όπου υπήρχαν τα λεγόμενα «παλάτια των πηγών», στα οποία οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες παραθέριζαν την άνοιξη. Ελαβε την ονομασία του από την τουρκική λέξη balık (ψάρι) και περιλαμβάνει το Μοναστήρι, την Εκκλησία και το Αγίασμα, που βρίσκεται στον υπόγειο ναό και αποτελείται από μαρμαρόκτιστη πηγή. Στην αυλή της Ζωοδόχου Πηγής βρίσκονται οι τάφοι των Οικουμενικών Πατριαρχών. Το συγκρότημα του Μπαλουκλή επεκτάθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα με την κατασκευή επιβλητικού Ορφανοτροφείου Αρρένων, που το 1903 μεταφέρθηκε και λειτούργησε στη νήσο Πρίγκηπο.

Καταστροφικός σεισμός

Ο καταστροφικός σεισμός του 1894 θα ισοπεδώσει πολλά κτίρια, θέτοντας και πάλι σε κινητοποίηση την Ομογένεια και το Οικουμενικό Πατριαρχείο προκειμένου να χτιστούν νέα σύγχρονα με βάση όσα προστάζουν οι κανόνες της ιατρικής επιστήμης και της υγιεινής. Τα περισσότερα από τα σημερινά κτίρια του συγκροτήματος -και αυτό που καταστράφηκε από την πρόσφατη πυρκαγιά- χρονολογούνται τη συγκεκριμένη περίοδο. Σημαντικές στην κατασκευή των νέων κτιρίων και στην εξασφάλιση λειτουργίας του νοσοκομείου υπήρξαν τόσο η παραχώρηση από το Οικουμενικό Πατριαρχείο των εσόδων από τα προσκυνητάτα της Παναγίας Μπαλουκλιώτισσας και της Παναγίας Σούδας όσο και οι μεγάλες δωρεές γνωστών ευεργετών όπως ο Γεώργιος Ζαρίφης, ο Αμπρουζής Μαυρογορδάτος, ο Ανδρέας Συγγρός, ο Ιωάννης Χαριτωνίδης κ.ά. Την ίδια εποχή (1882) χτίζεται και ο επιβλητικός πύργος στην είσοδο του συγκροτήματος με δαπάνες των αδελφών Ι. και Δ. Βερνουδάκη.

Η άνθηση που ακολούθησε, παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε η Ομογένεια λόγω της έκρυθμης κατάστασης ανάμεσα στην Ελλάδα και την τότε Οθωμανική Αυτοκρατορία (Βαλκανικοί Πόλεμοι, Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, Μικρασιατική Εκστρατεία), αποτυπώνεται στην έκταση των 163.000 τ.μ., στα δεκάδες κτίρια και τα νοσηλευτικά τμήματα που λειτούργησαν με ονομασίες εντελώς παράξενες για την εποχή μας στο Μπαλουκλή, όπως «Τμήμα επιληπτικών και ρυπαρών φρενοβλαβών γυναικών», «Τμήμα ησύχων εργαζομένων φρενοβλαβών ανδρών» κ.ά., έως το 1920.

Φωτογραφίες-ντοκουμέντα από το Μπαλουκλή των αρχών του 20ού αιώνα περιέχει η έκδοση του 1905 «Λεύκωμα των εν Κωνσταντινουπόλει Εθνικών Φιλανθρωπικών Καταστημάτων» που έχει διασώσει η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη στον Πειραιά. Το φωτογραφικό υλικό αποτυπώνει την οργάνωση, τον πλούτο και την ευμάρεια του φημισμένου νοσοκομείου της Ομογένειας στην Πόλη. Τα νοσοκομεία του Μπαλουκλή ήταν από τα πλέον σύγχρονα της εποχής στην Πόλη και σε αυτό συνέβαλε και η ηλεκτροδότηση του συγκροτήματος μετά το 1925.

Σε μια εποχή που η θεραπεία με ορούς και αντιβιοτικά ήταν κάτι παντελώς άγνωστο, το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό εφάρμοζε με επιτυχία την αντιμετώπιση της ασθένειας εντός νοσοκομείου, με συστηματική και οργανωμένη περίθαλψη ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα. Τα αρχεία του Μπαλουκλή μαρτυρούν πως οι πόρτες των νοσοκομείων του συγκροτήματος ήταν ανοιχτές σε όλους τους ασθενείς, ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής και θρησκείας. Η όξυνση των σχέσεων ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία στα μέσα της δεκαετίας του 1950 (Αγώνας ΕΟΚΑ στην Κύπρο, Σεπτεμβριανά) οδήγησε στις απελάσεις του 1964-1965 με στόχο τη διάλυση της ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης.

Πληθυσμιακή συρρίκνωση

Η συρρίκνωση της Ομογένειας επηρεάζει ανεπανόρθωτα και τα φημισμένα νοσοκομεία του Μπαλουκλή, που δέχτηκε πολλά θύματα του πογκρόμ της 9ης Σεπτεμβρίου του 1955 κατά της ελληνορθόδοξης κοινότητας της Πόλης. Η έλλειψη γεννήσεων, καθώς οι Ρωμιοί λιγόστευαν όλο και περισσότερο, οδήγησε στο κλείσιμο της γυναικολογικής κλινικής, αποτυπώνοντας πλέον τη μη αναστρέψιμη κατάσταση για την Ομογένεια της Πόλης. Ήταν ουσιαστικά η αρχή μιας καθοδικής πορείας, που συνεχίζεται έως τις ημέρες μας και έχει απόλυτη σχέση με την παρουσία των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη. Το γεγονός αυτό

οδήγησε τους διοικούντες το ίδρυμα να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα και να ανοίξουν τις πύλες του νοσοκομείου και για Τούρκους ασθενείς, αλλά και εργαζομένους σε αυτό.

Το συγκρότημα ανακαινίστηκε το 1991 και το 1994 ξεκίνησε να λειτουργεί στους χώρους του η πρώτη ιδιωτική κλινική για τη θεραπεία από κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικές ουσίες στην Τουρκία. Η συγκεκριμένη κλινική είναι από τις πλέον φημισμένες στη χώρα, που λόγω των προγραμμάτων που εφαρμόζει δέχεται ασθενείς και από το εξωτερικό. Γνωστή για την αποτελεσματικότητά της είναι επίσης και η ψυχιατρική κλινική, με την υπηρεσία ψυχικών και νευρικών παθήσεων να είναι η δεύτερη μεγαλύτερη στην Κωνσταντινούπολη. Θα πρέπει να αναφερθεί πως μετά το 1960 το τουρκικό Δημόσιο επιχείρησε να δημεύσει την περιουσία του Μπαλουκλή, κινητοποιώντας τους φορείς της Ομογένειας που κινήθηκαν δικαστικά.

Οι προσπάθειες φαίνεται να μπήκαν στον πάγο, με τον νόμο που ψήφισε το 2002 το τουρκικό Κοινοβούλιο για την προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, λόγω του αιτήματος που κατέθεσε η Τουρκία για ένταξη στην Ε.Ε.

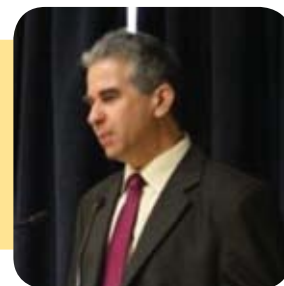
Η άμεση κινητοποίηση των τουρκικών αρχών απέτρεψε την επέκταση της φωτιάς στο υπόλοιπο συγκρότημα του Μπαλουκλή, περιορίζοντας τις καταστροφές στη στέγη και τον επάνω όροφο του Γηροκομείου. Όπως έγινε γνωστό, από τη φωτιά δεν υπέστησαν ζημιές τα φέροντα στοιχεία του κτιρίου που θα επιδιορθωθεί το αμέσως επόμενο διάστημα.

Ηδη ξεκίνησαν η καταγραφή και οι πρώτες μελέτες και εκτιμάται πως θα απαιτηθούν 3-6 μήνες ώστε το κτίριο να επανέλθει στην πρότερη κατάσταση. Προς την κατεύθυνση αυτή, υπήρξε παρέμβαση και από τον Τούρκο πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν, που με μήνυμά του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δήλωσε πως παρακολούθησε με ενδιαφέρον την προσπάθεια κατάσβεσης εκφράζοντας τη λύπη του για την καταστροφή. Σύμφωνα με το γραφείο Τύπου της τουρκικής προεδρίας, ανατέθηκε στον υπουργό Υγείας Φαχρετίν Κοτζά να προχωρήσει σε όλες τις απαραίτητες μελέτες για την ανακατασκευή του κτιρίου.

** Οι φωτογραφίες των Εθνικών Φιλανθρωπικών Καταστημάτων στο Μπαλουκλή προέρχονται από το «Λεύκωμα Εθνικών Φιλανθρωπικών Καταστημάτων» (Κωνσταντινούπολη, 1905, Τυπογραφείο Λ. Κορομηλιά)*

*Επαναδημοσίευση από το «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ»
Παναγιώτης Σαββίδης 19/8/2022*

Πανηγύρι της «ΚΟΥΡΚΟΥΤΑΣ» στον Άγιο Τρύφωνα της Θέρμης

Με επιτυχία, μετά από δύο χρόνια λόγω της πανδημίας, πραγματοποιήθηκε το πατροπαράδοτο πανηγύρι της «ΚΟΥΡΚΟΥΤΑΣ» στον Άγιο Τρύφωνα της Θέρμης, εις μνήμην του αιμνήστου Μαυριανού Γραφιαδέλλη, πρώην Προέδρου της Ιμβριακής Ένωσης. Πλήθος συμπατριωτών και φίλων της Ίμβρου απόλαυσαν την κουρκούτα και το κρέας που ετοίμασαν οι εθελοντές συμπατριώτες μας, από τα χαράματα της 11ης Σεπτεμβρίου.

Το πανηγύρι αυτό σηματοδοτεί την έναρξη της χειμερινής δραστηριότητας της Ιμβριακής Ένωσης και είναι αφορμή να συμμετέχουν όσοι δεν τα κατάφεραν να πάνε στην πατρίδα μας Ίμβρο.

Η αναβίωση του πανηγυριού γίνεται με τον ίδιο πατροπαράδοτο τρόπο, όπως γινόταν και γίνεται στην Ίμβρο. Πρώτα τελέστηκε αρτοκλασία, στη συνέχεια μοιράζονται τα εδέσματα κι ακολουθεί γλέντι με παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια.

Συμμετείχαν το Χορευτικό της Ιμβριακής Ένωσης, το Χορευτικό τμήμα του Συλλόγου Σερραίων κατοίκων Θέρμης και το Χορευτικό τμήμα Συλλόγου Κρητών Ωραιοκάστρου.

Η ζωντανή ορχήστρα συνόδευσε τα χορευτικά τμήματα και ακολούθησε γλέντι σε παραδοσιακούς Ιμβριώτικους ρυθμούς με τη συμμετοχή του Ιωάννη Μακαρίου του νεότερου, στο βιολί.

Το κέφι και η χαρά μεγάλη.

Ανταμώνουμε πάλι και αυτό ήταν που τόνισε στο χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της Ιμβριακής Ένωσης Παύλος Σταματίδης, ο οποίος έδωσε και το στίγμα των δραστηριοτήτων της Ένωσης, καλώντας τους συμπατριώτες και τους φίλους μας να πλαισιώσουν και να ξαναζωντανέψουν τα τμήματά της.

Ευχαριστούμε τον Δήμο Θέρμης και τον Δήμαρχο

κ. Θεόδωρο Παπαδόπουλο καθώς και τον Πρόεδρο του ΔΕΠΑΘ κ. Αγγέλου για όλες τις διευκολύνσεις που μας παρείχαν. Παρόντες όπως κάθε χρονιά, αν και ήταν ημέρα εγκαινίων της Διεθνούς Έκθεσης, πολιτικοί και πολιτευτές της Θεσσαλονίκης ο υπουργός Σταύρος Καλαφάτης, ο Κωνσταντίνος Γκιουλέκας, ο Στράτος Σιμόπουλος, ο Γιάννης Αμανατίδης, εκπρόσωποι συλλόγων κλπ.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε δημόσια τους χορηγούς της εκδήλωσης που ήταν οι παρακάτω:

- ❖ Δημήτριος Κόττας 500 €
- ❖ Αθανάσιος Κανάκης 100 €
- ❖ Αλέξανδρος Δάβαρης 100 €
- ❖ Αθανάσιος Κουλουμπάνης 2 τάμπλετ για τη λαχειοφόρο αγορά
- ❖ Χρήστος Ρεκτσίνης 3 ζευγάρια γυαλιά για τη λαχειοφόρο αγορά
- ❖ Νεκτάριος Κομνηνάρας χορήγησε τα αναψυκτικά
- ❖ Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σε όσους δούλεψαν για το πανηγύρι και έφεραν εις πέρας όλες τις εργασίες που χρειάστηκε να γίνουν, προκειμένου να οργανωθεί το πανηγύρι.

Συμμετείχαν οι: Κωνσταντίνος Βάντσος, Χρήστος Ρεκτσίνης, Γεώργιος Φυντάνης, Ιωάννης Δαμδάς, Βασίλειος Κανάρης, Φίλιππος Μήτσας, Ευριπίδης

Ρεκτσίνης, Σοφοκλής Ρεκτσίνης, Δημήτριος Κωνσταντινίδης, Κοσμάς Κωνσταντινίδης, Γεώργιος Κομνηνάρας, Νεκτάριος Κομνηνάρας, Ανδρέας Αδαλής, Γεώργιος Σταματίδης, Ευστράτιος Παναγιωτίδης, Γεώργιος Αντωνιάδης, Δημήτριος Φυντάνης του Παναγιώτη και ο Βαλάντης Καλφάκης. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στους παλιούς μάγειρες Γεώργιο Κανάκη και Κωνσταντίνο Μακάριο που καθοδήγησαν τη νέα γενιά.

Βοήθησαν επίσης οι: Ελένη Κανάκη, Γεωργία Φυντάνη, Γεώργιος Χριστοφορίδης, Αθηνόδωρος Συρόπουλος και ο Πρόεδρος Παύλος Σταματίδης που ήταν πανταχού παρών. Τους άρτους, το λάδι και το κρασί προσέφεραν ο Σπύρος και η Ρούλα Κουβάτση.

Βοήθειά μας
Και του χρόνου ...

Γεώργιος Κομνηνάρας
Πρώην Γ.Γ. Ι.Ε.Μ.Θ.

Φόρος τιμής στους Ίμβριους στρατιώτες του Ελληνικού Στρατού

Συμπληρώνονται φέτος 100 χρόνια από το τέλος της ταραχώδους εκείνης δεκαετίας, που άρχισε με τους θριάμβους του 1912 και το διπλασιασμό της Ελλάδας και τελείωσε με τον όλεθρο της Μικρασιατικής Καταστροφής το 1922. Είναι τα χρόνια που η Ίμβρος και η Τένεδος πίστεψαν στο όνειρο της ενσωμάτωσής τους στην Ελλάδα, για να απογοητευθούν οικτρά με την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης και την παραχώρησή τους στην Τουρκία.

Τον Οκτώβριο του 1912 οι Βαλκανικοί σύμμαχοι (Ελλάδα, Σερβία, Βουλγαρία) κηρύσσουν τον πόλεμο κατά της Τουρκίας και προελαύνουν, η κάθε χώρα από την πλευρά της, με συνεχείς νίκες κατά των Τούρκων. Είναι ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος. Ο ελληνικός στρατός μετά τη νίκη στη μάχη του Σαρανταπόρου απελευθερώνει τις πόλεις της Μακεδονίας και φθάνει στη Θεσσαλονίκη. Παράλληλα με τις μάχες στην ξηρά, το ελληνικό ναυτικό διεξήγαγε με επιτυχία τον αγώνα στο Αιγαίο. Υποχρέωσε τον τουρκικό στόλο να κλειστεί στα Δαρδανέλια και απελευθέρωσε τα νησιά του Ανατολικού και Βορείου Αιγαίου.

Στις 18/31 Οκτωβρίου¹ του 1912 άγημα του ελληνικού στρατού υπό τον υποπλοίαρχο Παντελή Χόρν αποβιβάστηκε στην Ίμβρο και η ελληνική σημαία υψώθηκε στο Διοικητήριο, η φρουρά εκ 12 ανδρών παρεδόθη, ενώ προηγουμένως είχαν αναχωρήσει οι αρχές του νησιού, «...Οι κάτοικοι υπεδέχθησαν το άγημα μετ' ενθουσιασμού και εζητωκραύγαζον υπέρ της ενώσεως»². Στις 24 Οκτωβρίου/ 9 Νοεμβρίου ο ναύαρχος Κουντουριώτης καταλαμβάνει και την Τένεδο.

Ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος έληξε με την υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου (17/30 Μαΐου 1913), σύμφωνα με την οποία παραχωρούνται στα συμμαχικά Βαλκανικά κράτη όλα τα εδάφη της Τουρκίας δυτικά της γραμμής Αίνου-Μηδείας³. Η τύχη όμως των νησιών έμεινε αδιευκρίνιστη και έμελλε να καθοριστεί

Στρατιωτικές εγκαταστάσεις και καταυλισμοί των Άγγλων στην περιοχή του Κεφάλου το 1915, κατά την περίοδο της «Μάχης της Καλλιπόλης».

(φωτ. fb. Imvrian Club 25/4/2020).

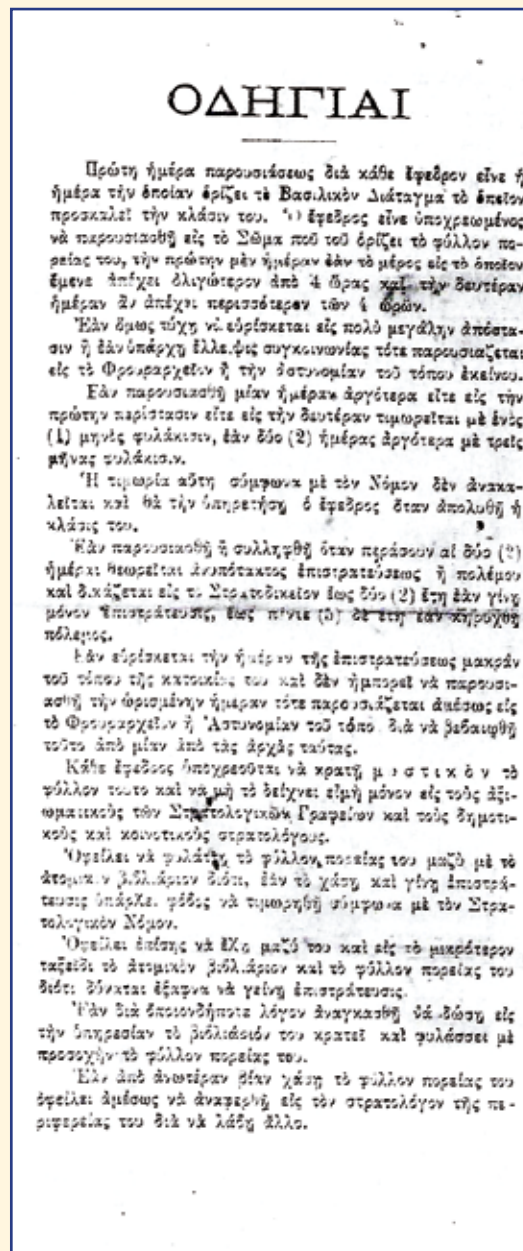
από τις Μεγάλες Δυνάμεις⁴. Οι μήνες περνούσαν αλλά οι Μ. Δυνάμεις ήταν αναποφάσιστες. Προωθώντας η κάθε μια τα δικά της πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα υποστήριζαν διάφορες και αντιφατικές λύσεις. Τελικά υιοθετείται η πρόταση Γκρέυ, σύμφωνα με την οποία τα νησιά δίδονται στην Ελλάδα με σχέση ουδετερότητας, εκτός από την Ίμβρο, την Τένεδο και το Καστελόριζο που παραχωρούνται στην Τουρκία, ενώ τα Δωδεκάνησα θα εξακολουθούσε να τα κατέχει η Ιταλία. Η απόφαση επιδόθηκε στις 31 Ιανουαρίου/13 Φεβρουαρίου 1914⁵.

Η Τουρκία θεώρησε την παραχώρηση των τριών μικρών νησιών ασήμαντο κέρδος, αρνήθηκε να ανακαταλάβει την Ίμβρο και την Τένεδο, για να μη θεωρηθεί σιωπηλή Οθωμανική αποδοχή των προτάσεων

1. Η πρώτη ημερομηνία είναι του παλαιού (Ιουλιανού) ημερολογίου που χρησιμοποιούνταν στην Ελλάδα μέχρι το 1923 και έχει 13 μέρες διαφορά με το τωρινό. Όπου υπάρχει μία ημερομηνία είναι του παλαιού.
2. Γ. Γρυντάκης, ΙΜΒΡΟΣ και ΤΕΝΕΔΟΣ. Δυο ξεχασμένα ελληνικά νησιά (1910-1930) σ. 24, 25.
3. Πόλη του Ευξείνου Πόντου.
4. (Γερμανία-Αυστροουγγαρία-Ιταλία) και Αντάντ (Γαλλία-Αγγλία-Ρωσία).
5. Γ. Γρυντάκης ό.π. σ. 40.

Φύλλον πορείας του στρατιώτη Στυλιανού Πορτοκάλη από την Παναγία (παππού εκ μητρός του Γιώργου Κομνηνάρα). Κατετάγη ως σκαπανέας στη Διλοχία Μηχανικού της Μεραρχίας Αρχιπελάγους τον Ιανουάριο του 1918. (Αρχείο Γ. Κομνηνάρα).

Η πίσω όψη του φύλλου πορείας με οδηγίες προς της επιστρατευομένους.

του Λονδίνου και αντέδρασε έντονα. Απειλούσε με βίαιες ανακαταλήψεις όλων των νησιών. Παράλληλα οι ελληνικοί πληθυσμοί της Μ. Ασίας και της Θράκης δέχονται ανηλεή διωγμό, με αποτέλεσμα χιλιάδες από αυτούς να καταφεύγουν έντρομοι στα παρακείμενα νησιά. Στην Ίμβρο μόνο, το καλοκαίρι του 1914 ζήτησαν προστασία 700 πρόσφυγες⁶. Οι Ευρωπαϊκές

Δυνάμεις δεν δείχνουν πρόθυμες να επέμβουν για να επιβάλουν το σεβασμό των Συνθηκών και οι δύο χώρες Ελλάδα και Τουρκία έφθασαν στα πρόθυρα του πολέμου. Εν τω μεταξύ το καλοκαίρι του 1914 ξεσπά ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και το θέμα των νησιών παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι το τέλος του. Στο διάστημα αυτό η Ίμβρος και η Τένεδος θα είναι υπό

6. Ό.π. σ.47.

Φύλλον 30ημέρου αδείας του στρατιώτου Στυλιανού Πορτοκάλη, εκδοθείσα στις 19 Νοεμβρίου 1919 στη Μπάλτζα (σημερινό Μελισσοχώρι Θεσσαλονίκης) όπου έδρευε η μονάδα του, θεωρημένη και από Συμμαχικές αρχές. (Αρχειό Γ. Κομνηνάρα).

Η πίσω πλευρά του φύλλου αδείας, με θεώρηση στη Θεσσαλονίκη και στην Ίμβρο με την άφιξή του. Εν τω μεταξύ έληξε ο Μεγάλος Πόλεμος, η κλάση του αποστρατεύθηκε και έτυχε αορίστου αδείας.

προσωρινή ελληνική κατοχή και διοίκηση, συγχρόνως όμως και με μια ιδιότυπη αγγλογαλλική κυριαρχία.

Οι σύμμαχοι της Αντάντ με την έναρξη του πολέμου, προκειμένου να ελέγξουν τα στρατηγικής σημασίας στενά των Δαρδανελίων, οργανώνουν μία γιγαντιαία επιχείρηση για την κατάληψη της χερσονήσου της Καλλίπολης, την οποία είχαν οχυρώσει Τούρκοι και Γερμανοί. Η «μάχη της Καλλίπολης» όπως είναι γνωστή, διήρκησε από τον Απρίλη μέχρι το τέλος του 1915 και κατέληξε σε ήττα της Αντάντ με θλιβερό απολογισμό σχεδόν 250.000 νεκρούς. Όλο αυτό το διάστημα οι Σύμμαχοι κατέλαβαν τα νησιά Ίμβρο, Τένεδο και τη γειτονική Λήμνο και τα χρησιμοποίησαν ως βάσεις για τον ελλημενισμό και ανεφοδιασμό του στόλου τους, παρεμβαίνοντας όμως και στη διοίκηση των νησιών.

Ο Τρύφων Χατζηανδρέου μας εξιστορεί παραστα-

τικά τα τεκταινόμενα στο νησί εκείνες τις μέρες. «...οι Άγγλοι έκαναν απόβαση στην Ίμβρο και στη Λήμνο και οι Γάλλοι στην Τένεδο δημιουργώντας ορμητήρια και πολεμικές βάσεις για την κατάληψη των Στενών. Άνοιξαν διάφορα έργα. Δρόμοι, αεροδρόμια, έχτισαν σπίτια για τους αξιωματικούς, γιατί το Γενικό Στρατηγείο των Άγγλων με αρχηγό τον αντιστράτηγο Χάμιλτον εγκαταστάθηκε στο Ξεινοπόταμο, εκεί στον Κέφαλο. Οι πρόσφυγες τότε όλοι έπιασαν δουλειά στα αγγλικά έργα και οι ντόπιοι χτίστες και πολλοί άλλοι. Ακόμα και λιμάνι έκαναν στον Πύργο του Κεφάλου, βουλιάζοντας παλιά εμπορικά και πολεμικά πλοία. ... Όταν άρχισαν οι αποβάσεις στην απέναντι στην Ίμβρο θρακική χερσόνησο μαζεύτηκε πολύς στρατός. Γέμισαν οι κάμποι και οι χαράδρες σκηνές και καταυλισμούς. Κι όταν αποφασίστηκαν οι μεγάλες επιχειρήσεις στη χερσόνησο της Καλλιπόλεως, έφταναν ημέ-

7. Τ. Χατζηανδρέου, Η ΖΩΗ ΜΟΥ (1901-1974) όπως την έζησα και τη θυμούμαι, σ. 23,24.

Μνημείο πεσόντων της μάχης του Σκρα 17/30 Μαΐου 1918. (φωτ. Βικιπαίδεια - Διαδίκτυο).

ρες που στο νησί υπήρχε πάνω από πενήντα χιλιάδες στρατός. Μπορούσε κανένας να δει εκεί όλες τις φυλές. Ακόμα και Αιγύπτιους και Σουδανέζους έφεραν. Βούλιαξε κυριολεκτικά ο τόπος από στρατό. ...».⁷

Α' Παγκόσμιος Πόλεμος-Μακεδονικό Μέτωπο

Με την έναρξη του Μεγάλου Πολέμου τον Ιούνιο του 1914 οι δύο αντίπαλοι ευρωπαϊκοί συνασπισμοί οι Κεντρικές Δυνάμεις (Γερμανία, Αυστροουγγαρία) από τη μια και Αντάντ (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) από την άλλη προσπαθούσαν, να ελκύσουν με το μέρος τους τις χώρες της Βαλκανικής. Η Τουρκία από την αρχή είχε βγει στον πόλεμο με τη Γερμανία, ενώ ένα χρόνο αργότερα συντάσσεται και η Βουλγαρία. Η Σερβία αντίθετα είναι στο πλευρό της Αντάντ.

Στην Ελλάδα τα πράγματα αρχίζουν να περιπλέκονται. Ο Βενιζέλος έκλινε προς την πλευρά των δυτικών συμμάχων και επιθυμούσε την έξοδο της Ελλάδας στον πόλεμο με το μέρος της Αντάντ. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος αντίθετα έτρεφε έντονα φιλογερμανικά αισθήματα και πίστευε στη νίκη των Κεντρικών Δυνάμεων. Επειδή όμως δεν ήθελε να ωθήσει την

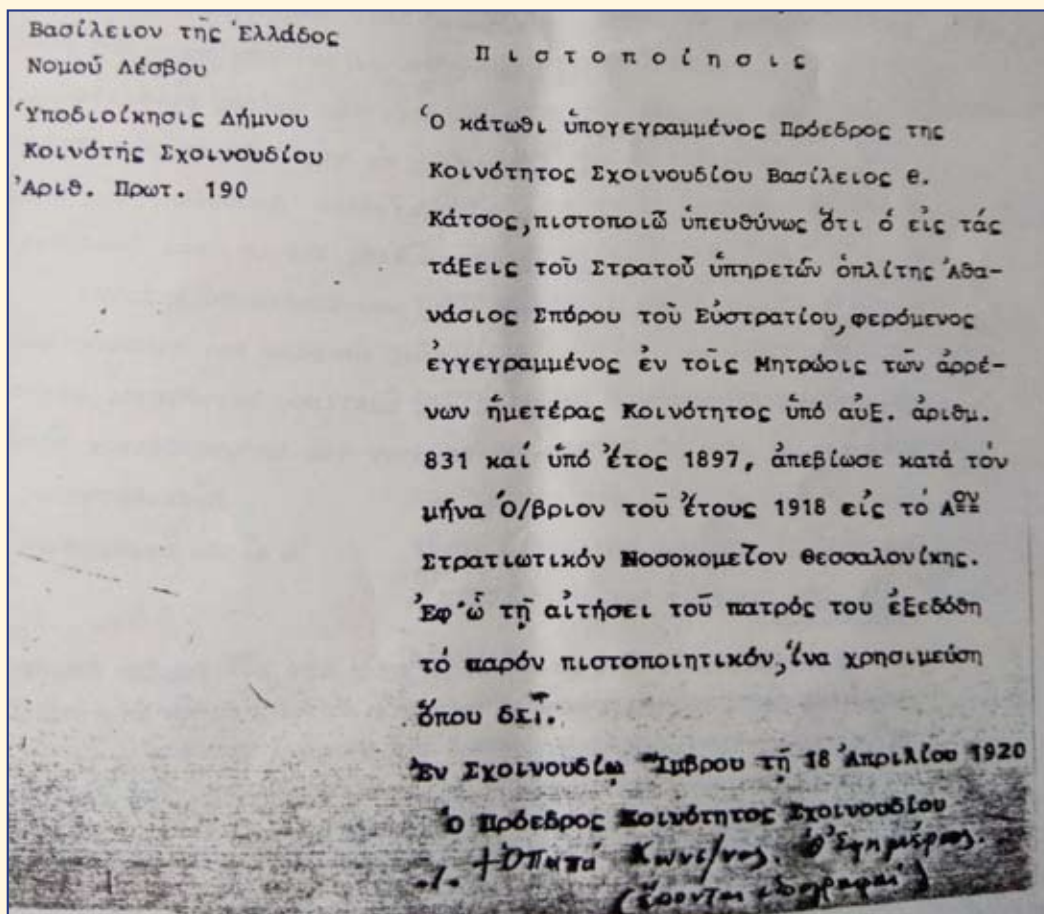
Ελλάδα στο ίδιο στρατόπεδο με την Τουρκία, πρότεινε την τήρηση ουδετερότητας. Το χάσμα μεταξύ των δύο απόψεων καθίσταται αγεφύρωτο. Οι εξελίξεις όμως στο πολιτικό και στρατιωτικό πεδίο είναι κατατρεχτικές. Με τη στάση ουδετερότητας της Ελλάδας οι Βούλγαροι εισβάλλουν χωρίς αντίσταση στη Μακεδονία και υπάρχει ορατός κίνδυνος, να χαθεί ό,τι είχε κερδηθεί στους Βαλκανικούς πολέμους.

Υπό την πίεση των γεγονότων ο Βενιζέλος εγκαταλείπει την Αθήνα και πηγαίνει στη Θεσσαλονίκη, όπου το Σεπτέμβριο του 1916 σχηματίζει την προσωρινή κυβέρνηση της Εθνικής Αμύνης, με σκοπό να βγει στον πόλεμο με την Αντάντ⁸. Ο εθνικός διχασμός είναι πια γεγονός.

Κατ' αρχάς μέλημα του Βενιζέλου είναι να οργανώσει ένοπλες στρατιωτικές δυνάμεις, που θα ενταχθούν στις συμμαχικές και θα πολεμήσουν μαζί τους στο Μακεδονικό Μέτωπο⁹. Ο στρατός της παλαιάς Ελλάδας, αφοσιωμένος στο βασιλιά, παρέμεινε σε αδράνεια. Οι πρώτες στρατιωτικές μονάδες του Βενιζέλου απαρτίζονται κυρίως από εθελοντές, ενώ κανονική επιστράτευση έγινε το Σεπτέμβριο του 1916 με τις κλάσεις του 1915 και 1916 και συνεχίζεται με διαδοχικές φάσεις. Σκοπός ήταν η οργάνωση 4 μεραρχιών (Σερρών, Θεσσαλονίκης, Κρήτης και Αρχιπελάγους) με σπλίτες από τη Μακεδονία και τα νησιά του Αιγαίου.

Η μεραρχία Αρχιπελάγους, που θα μας απασχολήσει ιδιαίτερα, συγκροτήθηκε στα νησιά Λέσβο, Χίο, Σάμο και Λήμνο από άνδρες που βρέθηκαν σ' αυτά. Οι νεοσύλλεκτοι παρέμειναν επί μερικούς μήνες για εκπαίδευση στα έμπεδα¹⁰ των νησιών. Σ' αυτή την επιστράτευση κλήθηκαν και τα παλληκάρια της Ίμβρου και της Τενέδου, που δέχθηκαν με πολύ ενθουσιασμό να υπηρετήσουν την πατρίδα Ελλάδα και το Βενιζέλο, του οποίου οπαδοί ήσαν οι περισσότεροι Ίμβριοι. Μεταφέρθηκαν όλοι στα έμπεδα της Λήμνου. Τότε το 1916 είχε έρθει για διακοπές στην Ίμβρο από την Αίγυπτο ο Τάσος Χατζηανδρέου¹¹ και ήταν από τους πρώτους που στρατολογήθηκαν. Τον Απρίλιο

8. Τα στρατεύματα της Αντάντ είχαν ήδη αποβιβαστεί στη Θεσσαλονίκη από τον Οκτώβριο του 1915.
9. Το Μακεδονικό Μέτωπο είναι μια γραμμή 350 χιλιομέτρων, που ξεκινά από τις εκβολές του Στρυμόνα, ακολουθεί τη ροή του, συνεχίζει στα ελληνοβουλγαρικά και ελληνοσερβικά σύνορα μέχρι την Πρέσπα και μπαίνει στο βορειοηπειρωτικό έδαφος μέχρι την Κορυτσά. Εκατέρωθεν της γραμμής ήταν οχυρωμένοι οι αντίπαλοι, Γερμανοί-Βούλγαροι από τη μία και Αντάντ (Αγγλοι, Γάλλοι, Σέρβοι, Ιταλοί, Έλληνες και Ρώσοι) από την άλλη με ισοδύναμες περίπου μονάδες.
10. Έμπεδο είναι στρατιωτικός όρος που χρησιμοποιήθηκε μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και δηλώνει στρατιωτικό τμήμα που παραμένει στην έδρα του εκπαιδευόντας νεοσύλλεκτους και προσφέροντας άλλες υπηρεσίες στα μετόπισθεν.
11. Τ. Χατζηανδρέου ό.π. σ.σ. 9-12.

Πιστοποιήσις θανάτου του στρατιώτου Σπύρου Αθανασίου από το Σχοινούδι.
Εκδόθηκε στις 18 Απριλίου 1920, όταν η Ίμβρος ανήκε στο νομό Λέσβου.
(Π. Καλαϊτζή «Διοικητικά αποφάσεις... Ίμβρου και Τενέδου 1917-1922»).

του 1917 έγινε με ελληνικά επίτακτα ατμόπλοια η μεταφορά της μεραρχίας Αρχιελάγους με αρχηγό τον υποστράτηγο Δημήτριο Ιωάννου¹² στη Θεσσαλονίκη για να ενισχύσει το Μακεδονικό Μέτωπο.

Εν τω μεταξύ τον Ιούνιο του 1917 συμβαίνουν ανατροπές στο πολιτικό σκηνικό. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος εξαναγκάζεται σε παραίτηση, ο Βενιζέλος επιστρέφει στην Αθήνα, σχηματίζει νέα κυβέρνηση και κηρύσσει επίσημα τον πόλεμο κατά της Γερμανίας και Βουλγαρίας. Η κυβέρνηση με γενική επιστράτευση, μαζί με τους ήδη υπηρετούντες, κατορθώνει να συγκεντρώσει 300.000 στρατό, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου εντάχθηκε στο στράτευμα των Αγγλογάλλων που πολεμούσε στη Μακεδονία. Το 1918, όταν οι αντιμαχόμενες δυνάμεις ήταν σε πλήρη ανάπτυξη, διέθεταν από 700.000 περίπου στρατό η κάθε μία. Η Αντάντ στην πρώτη γραμμή είχε 285 τάγματα από τα οποία τα 90 ήταν ελληνικά. Εξ άλλου ελληνικά

τμήματα αποτελούσαν και τις εφεδρείες της συμμαχικής στρατιάς.

Ας ακολουθήσουμε όμως την πορεία της μεραρχίας Αρχιελάγους, όπου υπηρετούν και οι συμπατριώτες μας. Από τη Θεσσαλονίκη όπου είχε καταπλεύσει, το Μάιο του 1917 διατέθηκε στην περιοχή Μοναστηρίου, για να αντικαταστήσει γαλλικά τάγματα που αποσύρονταν για ανάπαυση, ενώ τον Οκτώβριο του 1917 ο αρχιστράτηγος Σαράϊγ τροποποιεί τη διάταξη των δυνάμεων και η Μεραρχία μετακινείται προς Πολύκαστρο και Γουμένισσα. Τους χειμερινούς μήνες διεξήγοντο μάχες χαρακωμάτων.

Ο στρατηγός Γκυγιωμά που αντικατέστησε το Σαράϊγ, την άνοιξη του 1918 προγραμματίσει ισχυρές τοπικές επιθέσεις. Σπουδαιότερη ήταν η μάχη του Σκρα¹³, που έλαβε χώρα στις 17/29 Μαΐου του 1918. Η κύρια επίθεση εναντίον των Γερμανοβουλγάρων εκτελέστηκε από ελληνικές δυνάμεις, κυρίως

12. Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών, τομ. ΙΕ', σ. 57.

13. Η πλήρης ονομασία είναι Σκρα ντι Λέγκεν και δόθηκε από τους Γάλλους.

από τη μεραρχία Αρχιπελάγους συνεπικουρούμενη από τις Μεραρχίες Σερρών και Κρήτης. Η θέση των Βουλγάρων θεωρούνταν απρόσβλητη και κανείς δεν περίμενε να διασπασθεί από την ορμή των ελληνικών στρατιωτικών δυνάμεων, και όμως το ελληνικό στρατιωτικό σώμα θριάμβευσε, προκαλώντας το θαυμασμό των Συμμάχων και μεγάλο ενθουσιασμό σ' ολόκληρη την Ελλάδα. Η νίκη του Σκρα θεωρήθηκε ισχυρότατο πλήγμα για τους Βουλγάρους και καθοριστική για την τελική νίκη των Συμμάχων και τη συνθηκολόγηση της Βουλγαρίας το Σεπτέμβριο του 1918. Τον Οκτώβριο του 1918 υπογράφει και η Τουρκία ανακωχή με τις δυνάμεις της Αντάντ. Η νίκη στο Σκρα όμως είχε βαρύ τίμημα, οι απώλειες ιδιαίτερα της μεραρχίας Αρχιπελάγους ήταν 338 νεκροί, 164 αγνοούμενοι και 1777¹⁴ τραυματίες. Ανάμεσα στους πρώτους συγκαταλέγονται και πέντε Ίμβριοι¹⁵.

Τα ονόματά των Ίμβριών είναι, λοχίας **Κομπολίκος Σταμάτης** του Γεωργίου (Σχοινούδι, Παναγία)¹⁶, (5ο Σύνταγμα, 2ο Τάγμα, 2ος λόχος), **Αλεξούδης Αλέξανδρος** του Γεωργίου (Σχοινούδι), (1ο Τάγμα), **Καντέμης Σωτήρης** του Δημητρίου (Γλυκύ, Παναγία, Σχοινούδι), (5ο Σύνταγμα, 6ος λόχος), **Καραπτάς Νικόλαος** του Σωτηρίου (Παναγία), (5ο Σύνταγμα, 2ο Τάγμα, 6ο λόχος), **Κακλαμάνος Χρήστος** του Ιωάννου (Παναγία), (5ο Σύνταγμα, 2ο Τάγμα, 6ο λόχος).

Εκτός από τα παλληκάρια που έπεσαν στο πεδίο της μάχης, είναι και τέσσερις τραυματίες του Σκρα ή άλλων πολεμικών επιχειρήσεων, που άφησαν την τελευταία τους πνοή στα Στρατιωτικά Νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης, οι **Σπύρος Αθανάσιος**¹⁷ του Ευστρατίου (Σχοινούδι), (14η Μεραρχία, 29ο Σύνταγμα, 6ος λόχος), απεβίωσε στις 16 Σεπτεμβρίου 1918, **Μπρίγκος Αντώνιος** του Νικολάου (Άγιοι Θεόδω-

ροι, Αγρίδια), (5ο Σύνταγμα, 5ο λόχος), απεβίωσε στις 5 Οκτωβρίου του 1918, **Καλαμάρης Σάββας** του Βασιλείου (Γλυκύ, Άγιοι Θεόδωροι, Αγρίδια), απεβίωσε το Φθινόπωρο του 1918, **Μαλιανός Αθανάσιος** του Ιωάννη (Άγιοι Θεόδωροι), (2ο λόχος Μηχανικού), απεβίωσε στις 26 Δεκεμβρίου 1918.

Περισσότερο άτυχους θα θεωρούσαμε τους **Κομνηνό** ή **Κατσαρλή Δημήτριο** του Κων/νου (Σχοινούδι), (1η Διμοιρία, 2ος λόχος Εμπέδων Θεσσαλονίκης) και **Νταμπαντζή Χρήστο** του Αντωνίου (Γλυκύ, Ευλάμπιο), (Διλοχία Μηχανικού, 2ος λόχος), που γλίτωσαν από τη φωτιά του πολέμου για να πνιγούν, όταν έρχονταν με άδεια στην πατρίδα τους. Στις 27 Νοεμβρίου του 1918 συνέβη η τραγωδία του ατμοπλοίου «ΕΛΕΝΗ»¹⁸. Ενώ βρισκόταν στα ανοιχτά των Δαρδανελίων κοντά στην Τένεδο¹⁹, προσέκρουσε σε μια από τις νάρκες, που είχαν τοποθετήσει οι Άγγλοι για να εμποδίζουν την έξοδο γερμανικών πλοίων από τα Στενά, και βυθίστηκε. Πνίγηκαν πολλοί Ίμβριοι που ταξίδευαν μ' αυτό, μαζί και τα παλληκάρια που προαναφέραμε. Τυχερός στάθηκε ο Στέλιος Λεκάκης από το Γλυκύ, που επίσης ερχόταν με άδεια στο νησί, αλλά σώθηκε κολυμπώντας.

Στους νεκρούς αυτής της φάσης του πολέμου συναριθμούμε και τους **Κούνικα Ευστράτιο** (31ο Σύνταγμα Πεζικού) που εφονεύθη στα Βοδενά (Εδεσσα) Μακεδονίας την 1η Ιουλίου 1919, τον **Στεργιάδη Ιωάννη** του Κων/νου (Μεραρχία Κρητών, 1η Μοίρα Πεδινού Πυροβολικού) που απεβίωσε από τις κακουχίες του πολέμου, ενώ βρισκόταν σε άδεια την 11η Νοεμβρίου 1919 και τον **Ξένο Γεώργιο** του Ιωάννου που απεβίωσε στα Έμπεδα, (Τμήμα Πεδινού πυροβολικού, 2η Πολυβολαρχία).

Μετά τη λήξη του Μεγάλου Πολέμου δύο συνθήκες επισφραγίζουν τον ελληνικό θρίαμβο, του Νεϊγύ 14/27 Νοεμβρίου 1919 με την οποία η Βουλγαρία

14. Ιστορία του Ελληνικού Έθνους ό.π. σ. 70.

15. Αρχείο Παναγιώτη Δημητριάδη, Ε.Μ.Ι.Τ. (Εταιρία Μελέτης Ίμβρου Τενέδου) έγγρ. Φ2/260/17-10-1930. Αίτηση του Γεωργίου Κοντογιώργη, εκπροσώπου των οικογενειών 23 φονευθέντων στρατιωτών, προς το Υπουργείο Στρατιωτικών για έκδοση φύλλων μητρώου για να χρησιμεύσουν στην έκδοση συντάξεων. Όλα τα ονόματα του κειμένου που είναι γραμμένα με έντονα γράμματα προέρχονται από το συγκεκριμένο έγγραφο, εκτός από αυτά που έχουν ιδιαίτερο αριθμό υποσημείωσης.

16. Τα χωριά που είναι μέσα στην παρένθεση πιθανόν είναι ο τόπος καταγωγής των φονευθέντων, γιατί συναντούμε τα επίθετα αυτά στους καταλόγους των αντίστοιχων χωριών, στο πολύτιμο βιβλίο του Κ. Μαλαθούνη «Νήσος Ίμβρος, ονομάτων επίσκεψις». Για μερικούς φονευθέντες που δεν υπάρχει τόπος καταγωγής, δεν βρέθηκε κάπου το όνομά τους, πιθανότερο είναι από τα ονόματα που χάνονται στο διάβα του χρόνου.

17. Καλαϊτζής Παναγιώτης, ΑΠΟ ΕΠΙΣΗΜΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΙΜΒΡΟΥ & ΤΕΝΕΔΟΥ (1917-1922) σ.6, Μεμβούρνη 1987.

18. Τ. Χατζηανδρέου ό.π. σ. 9, 10.

19. Καλαϊτζής Π. ό.π. σ. 13. Το τηλεγράφημα που εστάλη από την Τένεδο στις 27/11/1918 προς τον Υποδιοικητή Λήμνου για ενημέρωση έγραφε «Πρωινάς ώρας σήμερον επίταχτον ατμόπλοιον Ελένη προσέκρουσε επί τορπίλλης έξωθι λιμένος απόστασιν ενός μιλίου - στοπ».

παραιτείται από τα κυριαρχικά της δικαιώματα στην Ανατολική Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη και των Σεβρών 28 Ιουλίου/ 10 Αυγούστου 1920. Με την τελευταία η Ελλάδα αποκτά την Ανατολική Θράκη και όλα τα νησιά του Αιγαίου. Το άρθρο 84 αναφέρει «...*Η Τουρκία παραιτείται, πλην τούτων υπέρ της Ελλάδος και όλων των δικαιωμάτων και τίτλων αυτής επί των νήσων Ίμβρου και Τενέδου...*»²⁰. Η ένωση της Ίμβρου και Τενέδου με την Ελλάδα είναι πια γεγονός. Για δυο χρόνια οι κάτοικοι των νησιών θα ζήσουν το όνειρο της πραγματικής ελευθερίας.

Μικρασιατική εκστρατεία

Με τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, στις 11 Νοεμβρίου του 1918, η Ελλάδα αντί να βιώσει περίοδο ηρεμίας και ανασυγκρότησης, βυθίζεται σε μια δύνη πολιτικών και στρατιωτικών εξελίξεων.

Πριν ακόμη την υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών, οι Σύμμαχοι αναθέτουν στην Ελλάδα την προσωρινή διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης. Το Μάιο του 1919 ελληνικά στρατιωτικά αγήματα αποβιβάζονται στη Σμύρνη προκαλώντας κύμα ενθουσιασμού στους Έλληνες της Μ. Ασίας. Συγχρόνως εξάπτουν το φανατισμό και τον εθνικισμό των Τούρκων, ο οποίος βρίσκει τον εκφραστή του στο πρόσωπο του Μουσταφά Κεμάλ. Ο Βενιζέλος με σύμφωνη γνώμη των Συμμάχων, χωρίς όμως να αποσπάσει κάποια υπόσχεση για βοήθεια εκ μέρους τους, προελαύνει προς το εσωτερικό για να προστατεύσει τους ελληνικούς πληθυσμούς της Μ. Ασίας. Μέχρι το Σεπτέμβριο του 1920, φθάνει θριαμβευτής στη γραμμή Προύσα - Τσεντίζ - Ουσάκ²¹. Εδώ λήγει η πρώτη περίοδος των επιχειρήσεων του ελληνικού στρατού στη Μ. Ασία. Σ' αυτή τη φάση, στις 13 Ιανουαρίου του 1920 σε μάχη στην Πέργαμο σκοτώθηκε ο συμπατριώτης μας δεκανεύς **Καραπτάς Ιωάννης** του Κωνσταντίνου (Παναγία) (Μεραρχία Αρχιπελάγους, 6ο Σύνταγμα, 11ος λόχος).

Τα αντιβενιζελικά κόμματα εκμεταλλευόμενα τη δικαιολογημένη δυσφορία του λαού για τη συνεχιζόμενη επιστράτευση και τους φόβους για ένα νέο πόλεμο με την Τουρκία, προκαλούν εκλογές στις 1/14 Νοεμβρίου 1920, στις οποίες χάνει ο Βενιζέλος και πρωθυπουργός εκλέγεται ο Δημήτριος Γούναρης. Επανερχεται ο βασιλιάς Κωνσταντίνος και η νέα κυ-

βέρνηση αντίθετα με ό,τι είχε υποσχεθεί προεκλογικά για αποχώρηση από τη Μ. Ασία, συνεχίζει τον πόλεμο με στόχο την κατάληψη της Άγκυρας.

Οι Ίμβριοι και οι Τενέδιοι συμμετείχαν στη Μικρασιατική εκστρατεία ενταγμένοι οι περισσότεροι στη Μεραρχία Αρχιπελάγους, αλλά και σε άλλες μονάδες. Έδωσαν το αίμα τους στις μάχες που έλαβαν χώρα κατά την προέλαση του ελληνικού στρατού ή χάθηκαν κατά την οπισθοχώρηση ή στην αιχμαλωσία.

Από τις αρχές του 1921 αρχίζει η δεύτερη φάση των επιχειρήσεων στη Μ. Ασία υπό τη νέα κυβέρνηση. Σε μια από τις πρώτες μάχες, στην οποία ο στρατός μας κατέλαβε την οχυρωμένη τοποθεσία της Κοβαλίτσας²², στο οροπέδιο του Εσκή-Σεχήρ, σκοτώθηκε στις 17 Μαρτίου ο **Τσουβαλάς Γεώργιος** του Ιωάννη (Γλυκύ, Ευλάμπιο) (Μεραρχία Αρχιπελάγους, 4ο Σύνταγμα Πεζικού, 9ος λόχος). Ο ελληνικός στρατός κατ' αρχάς σημειώνει επιτυχίες, καταλαμβάνει την Κιουτάχεια και το Δορούλαιο (Εσκή-Σεχήρ) και πλησιάζει στο Σαγγάριο ποταμό, εκεί όμως αναγκάζεται να ανακόψει την προέλασή του. Η μάχη στο Σαγγάριο τον Αύγουστο του 1921 αποτελεί τη σημαντικότερη πολεμική σύγκρουση της Μικρασιατικής εκστρατείας και στοίχισε στον ελληνικό στρατό περίπου 4.000 νεκρούς. Οι Ίμβριοι και εδώ έπεσαν στα πεδία των μαχών. Στις 13 Αυγούστου σκοτώθηκε ο **Κουτσούκης Παναγιώτης** (Σχοινούδι), (1η Μεραρχία, 4ο Σύνταγμα) και στις 16 Αυγούστου ο **Κουτσουγιάννης Ιωάννης** του Ευστρατίου (2η Μεραρχία, 1ο Σύνταγμα Πεζικού, 2ο λόχος). Στην οχυρή θέση των Τούρκων Ταμπούρ - Ογλού²³ κοντά στο Σαγγάριο εφονεύθη στις 15 Αυγούστου ο λοχίας **Γαζιάρης Βασίλειος** (Αγρίδια, Άγιοι Θεόδωροι), (2η Μεραρχία, 34ο Σύνταγμα, 6ο λόχος). Εν τω μεταξύ συνεχώς καλούνται νέες κλάσεις στα όπλα.

Μετά το Σαγγάριο αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση. Εγκλωβισμένη σε μια εκστρατεία που δεν ήξερε πώς να τη χειριστεί, εγκαταλελειμμένη από τους Συμμάχους, χωρίς οικονομικά μέσα, η κυβέρνηση βρίσκεται σε αδιέξοδο. Αντικαθίσταται ο πρωθυπουργός Δ. Γούναρης και ο αρχιστράτηγος Α. Παπούλας, ενώ οι αντιδράσεις κατά της Μικρασιατικής εκστρατείας αυξάνουν. Τη στιγμή αυτή της κυβερνητικής παράλυσης επιλέγει ο Κεμάλ για να εξαπολύσει επίθεση κατά των ελληνικών θέσεων στις 13/26 Αυγούστου 1922. Επειδή το σχέδιο άμυνας ήταν ανεπαρκές, ο ελληνικός

20. Γ. Γρουντάκη ό.π. σ. 77.

21. ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ (Διαδίκτυο), Χρονολόγιο στρατιωτικών επιχειρήσεων Μικρασιατικής εκστρατείας.

22. Ιστορία ό.π. σ. 164.

23. ό.π. σ. 177.

Τρύφων Χατζηανδρέου στο Αϊδίνι της Μ. Ασίας 1920.
(φωτ. Τ. Χατζηανδρέου).

στρατός υποχωρεί με άτακτη φυγή προς τα παράλια, χωρίς να λείπουν βέβαια παραδείγματα ηρωισμού και αυτοθυσίας. Διασώζονται τα ονόματα τριών Ίμβριων που σκοτώθηκαν κατά την οπισθοχώρηση. Στις 14 Αυγούστου ο λοχίας **Ξενάκης Κωνσταντίνος** του Νικολάου (Κάστρο), (1η Μεραρχία, 4ο Σύνταγμα Πεζικού, 2ο λόχος) εφονεύθη στο Μπαλ-Μαχμούτ. Ο υποδεκανεύς **Μανδάλης Χαράλαμπος** του Δημητρίου (Παναγία), (2η Μοίρα Ορειβατικού Πυροβολικού Σκόντα, 2η Πυροβολαρχία) και ο **Λεονταρής Σταμάτιος**²⁴ του Νικολάου (Γλυκύ) κλάσεως 1922 εφονεύθησαν κατά την οπισθοχώρηση τον Αύγουστο του 1922. Τέλος αναφέρουμε τους **Παπακωνσταντίνου Γεώργιο** του Στυλιανού (Παναγία, Σχοινούδι), (7η Μεραρχία, 22ο Σύνταγμα, 1η Πολυβολαρχία) και **Σορβατζή Χαράλαμπο** του Ιωάννου (Αγρίδια), (43ο Σύνταγμα Πεζικού, 10ος λόχος) για τους οποίους δεν

γνωρίζουμε σε πια μάχη και πότε ακριβώς έχασαν τη ζωή τους.

Στις 27 Αυγούστου/ 8 Σεπτεμβρίου 1922 οι δυνάμεις του Κεμάλ μπαίνουν στη Σμύρνη. Η πένα της ιστορίας θα γράψει με μαύρα γράμματα τον επίλογο της Μικρασιατικής εκστρατείας που είναι η «*Μικρασιατική Καταστροφή*».

Κατά την υποχώρηση, εκτός από αυτούς που έχουν φονευθεί, μεγάλα τμήματα του στρατού αιχμαλωτίστηκαν από τους Τούρκους και βίωσαν τραγικές καταστάσεις. Από τους 20.000 περίπου άνδρες που αιχμαλωτίστηκαν οι μισοί μόνο γύρισαν κατά την ανταλλαγή αιχμαλώτων το 1923, οι υπόλοιποι πέθαναν σε αιχμαλωσία²⁵. Μέσα σ' αυτούς συμπεριλαμβάνονται και Ίμβριοι, δυστυχώς όμως σώζονται τα ονόματα πολύ λίγων τα οποία και θα μνημονεύσουμε.

Σ' ένα στρατόπεδο κάπου στη Μαγνησία ερχόταν Τουρκοκρήτες και ζητούσαν αιχμαλώτους για να τους χρησιμοποιήσουν στις δουλειές τους. Η αλήθεια είναι ότι κάθε αιχμάλωτος ήθελε να βγει έξω από τη μάνδρα για αγγαρεία, με την ελπίδα να βρει κάτι να φάει, γιατί τους θέριζε η πείνα. Μια από αυτές τις αγγαρείες, όπως αφηγείται ο Τ. Χατζηανδρέου που ήταν μαζί τους, βρήκε και τους δύο Ίμβριους **Γιώργο Ζαρμπουζάνη** (Αγρίδια) και **Ιωάννη Χατζούδη**²⁶ (Παναγία, Αγρίδια). Έφυγαν από το στρατόπεδο και κανείς δεν τους ξαναείδε. Άλλο παλληκάρι που χάθηκε στην αιχμαλωσία ήταν ο **Βασίλης Μπάνος**²⁷ από το Γλυκύ. Βρίσκονταν στο ίδιο στρατόπεδο με το χωριανό του Ανδροκλή Καλόθετο, που κατάφερε να δραπετεύσει. Ο Βασίλης όμως ήταν άρρωστος και δεν μπόρεσε να τον ακολουθήσει. Έσβησε στην αιχμαλωσία, κανείς δεν ξέρει πού και πώς. Όσο εκκρεμούσε η ανταλλαγή των αιχμαλώτων, οι γονείς του Βασίλη όλο και ήλπιζαν ότι θα επιστρέψει, μάταια όμως. Μέσα στους ήρωες πρέπει να συμπεριλάβουμε και δύο Σχοινοδιώτες που μπόρεσαν μεν να γυρίσουν στην πατρίδα, αλλά δεν άντεξαν από τις κακουχίες, όπως μας αφηγείται ο πατήρ Δημήτριος Φράγκος «...Πέρασε καιρός. Μέρες και μήνες αγωνίας. Μια μέρα ξαφνικά γύρισαν στο χωριό ο **Γιάννης ο Κορτσής** και ο **Γιώργης ο Μέτσιος**. Ήσαν λείε αιχμάλωτοι. Περνούσαν

24. Αρχείο Ι.Ε.Μ.Θ. (Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας Θράκης), Φ1/28/2-6-1928, Αίτηση της Ι.Ε.Μ.Θ. προς το Στρατολογικό Γραφείο Μυτιλήνης για έκδοση φύλλου μητρώου του φονευθέντος Λεονταρή Σταματίου.

25. ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ (Διαδίκτυο) Μικρασιατική εκστρατεία. Οι απώλειες του τακτικού ελληνικού στρατού κατά τη Μικρασιατική εκστρατεία ήταν 19.362 νεκροί, 4.878 νεκροί εκτός μάχης ή από τραύματα, 18.095 αγνοούμενοι, 48.880 τραυματίες, 20.826 αιχμάλωτοι από τους οποίους μόνο 10.000 επέστρεψαν στην Ελλάδα, οι υπόλοιποι θα πρέπει να περιλαμβάνονται μεταξύ των αγνοουμένων.

26. Τ. Χατζηανδρέου ό.π. σ. 42.

27. Βασιλειάδης Βασίλης, Η Μικρασιατική καταστροφή, περ. ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ τ. 61, Σεπτ. 1997.

Ο Βασίλης Μπάνος ήταν αδελφός της Αργυρής Μπάνου - Ρεκτσίνη, συζύγου του αείμνηστου προέδρου της Ιμβριακής Ένωσης Χρήστου Ρεκτσίνη.

Ίμβριοι στρατιώτες στο Ναζλή της Μ. Ασίας τον Ιούλιο του 1922.
Τρύφων Χατζηανδρέου, Ιωάννης Νικολαΐδης και Σώζος (από τα Αγρίδια).
(φωτ. Τ. Χατζηανδρέου).

ζωή μαρτυρική. Γι' αυτό και αποφάσισαν να δραπετεύσουν. Ή στο ύψος ή στο βάθος. Τις νύχτες περπατούσαν. Τις μέρες κρύβονταν. Ζούσαν τρώγοντας χόρτα. Κάποτε έφτασαν στη θάλασσα και στάθηκαν τυχεροί να βρουν μια βάρκα, που τους έφερε στο νησί. Όμως ούτε η χαρά του γυρισμού στην πατρίκη γη, ούτε οι περιποιήσεις των δικών τους ωφέλησαν. Οι κακουχίες είχαν κλονίσει την υγεία τους ανεπανόρθωτα και έτσι μια μέρα ήρθε πρόωρα το τέλος. Μόνη παρηγοριά η γαλανόλευκη, που κάλυψε τα φέρετά τους...»²⁸

Όσοι ήταν τυχεροί γύρισαν ζωντανοί από το μέτωπο, όλοι ρακένδυτοι, ταλαιπωρημένοι, απογοητευμένοι αλλά ζωντανοί. Πιο άτυχοι αυτοί που επέστρεψαν ένα χρόνο μετά, με την ανταλλαγή των αιχμαλώτων, αφού υπέφεραν τα πάνδεινα. Όλοι όμως είχαν να διηγηθούν τη δική τους ιστορία. Μια από αυτές εξιστορεί το θάρρος και την τόλμη του Γλυκιανού Ανδροκλή Καλόθετου. Από τις πρώτες μέρες της αιχμαλωσίας, όταν βρισκόταν στη Μαγνησία, πριν τους προωθήσουν στα βάθη της Τουρκίας, αποφάσισε να δραπετεύσει. Τον

ακολούθησε ο Στέλιος Γεωργακάς από τα Αγρίδια και κάποιο παλληκάρι από το Σχοινούδι. Με κατεύθυνση προς τη δύση του ήλιου, κρύψιμο τη μέρα και πορεία τη νύχτα, τρεφόμενοι με καρπούς και χόρτα έφτασαν στον Τσεσμέ, στο σημείο που η Χίος απέχει 3-4 μίλια. Πριν χαράξει ο ήλιος, έκαναν το σταυρό τους και βούτηξαν στη θάλασσα. Ώρες πολλές μετά, για καλή τους τύχη, τους αντιλήφθηκε ένα ελληνικό αντιτορπιλικό και τους ανέσυρε, ήταν όμως μόνο ο Ανδροκλής και ο Στέλιος, το τρίτο παλληκάρι δεν άντεξε. Ο ασύρματος μετέδωσε το κατόρθωμά τους και την τραγική κατάσταση των αιχμαλώτων, όπως την περιέγραψαν, όταν δε έφτασαν στην Αθήνα τους επιφυλάχτηκε τιμητική υποδοχή²⁹.

Ο Τρύφων Χατζηανδρέου είναι αυτός που περιγράφει με πολλές λεπτομέρειες τα δραματικά γεγονότα εκείνων των ημερών στο βιβλίο του «*Η ΖΩΗ ΜΟΥ (1901-1974) όπως την έζησα και τη θυμούμαι*». Ο ίδιος επιστρατεύτηκε το 1920. Ο αδελφός του Τάσος ήταν συνεχώς στο στρατό από το 1916. Πολέμη-

28. ΝΟΣΤΑΛΓΟΥ (πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Φράγκος), *ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ* σ. 71. Η κάλυψη των νεκρών με την ελληνική σημαία μας δηλώνει ότι ο θάνατός τους επήλθε πριν την εφαρμογή της Συνθήκης της Λωζάννης.

29. Βασιλειάδης Βασίλειος, Ένας Ίμβριος ήρωας *ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ ΚΑΛΟΘΕΤΟΣ*, περ. *ΙΜΒΡΟΣ* τ. 8-9 και 10-11, 1992.

σε στο Μακεδονικό Μέτωπο και στη Μικρασιατική εκστρατεία, τρεις φορές τραυματίστηκε, παρέμεινε ένα χρόνο αιχμάλωτος και για την προσφορά του του απονεμήθηκε το αριστείο ανδρείας και ο βαθμός του ανθυπασπιστή. Όταν επέστρεψε στην Ίμβρο, σε λίγες μέρες υπογράφηκε η Συνθήκη της Λωζάννης και σαν μόνιμος αξιωματικός αναγκάστηκε να φύγει από το νησί μαζί με τις δημόσιες αρχές.

Ο Τρύφων παρουσιάστηκε στα έμπεδα της Λέσβου μαζί με άλλους Ίμβριους, τους Α. Καλόθετο, Γ. Νικολαΐδη, Γ. Ματζουλά, Γ. Ζαρμπουζάνη, Στ. Σώζο, Π. Χαραλαμπίδη και Σταματέλο, από κει μετά τη βασική εκπαίδευση σχημάτισαν το 18ο Σύνταγμα Πεζικού. Στη συνέχεια προωθήθηκαν προς το Αϊδίνι και πήραν μέρος σε διάφορες επιχειρήσεις μέχρι την κατάρρευση του Μετώπου. Αφηγείται ο Χατζηανδρέου «...*Την επαύριο, 28 Αυγούστου, βγήκε, όπως θυμούμαι, το τελευταίο δελτίο δυνάμεως. Είμασταν κάπου 6 ½ χιλιάδες άνδρες...*». Ήταν Κυριακή και το σύνταγμα προχωρώντας προς τη Σμύρνη έδωσε την τελευταία του μάχη, το ιππικό του Φαχρεττίν πασά τους είχε πλευρίσει, ενώ τούρκοι πολίτες μπουλούκια-μπουλούκια με κάθε λογής φονικά όργανα τους επιτίθεντο από όλες τις πλευρές, παντού επικρατούσε σύγχυση. Τότε το Σύνταγμα ύψωσε τη λευκή σημαία της παραδόσεως, άλλη λύση δεν υπήρχε. Δόθηκε εντολή αφοπλισμού αξιωματικών και στρατιωτών και οδηγήθηκαν προς τη Σμύρνη. Στα πρόθυρα της τουρκικής συνοικίας άρχισε το μακελειό. Οι Τούρκοι άρπαζαν από τη φάλαγγα στρατιώτες και τους έσφαζαν επί τόπου. Από τη Σμύρνη, όπου έμεναν προστατευμένοι σε κάποιο χώρο, σχηματίστηκε μια φάλαγγα 3000 περίπου στρατιωτών και ξεκίνησε για τον Κασαμπά της Μαγνησίας. Η πορεία αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «η οδός του μαρτυρίου». Σ' όλο το δρόμο υπέστησαν απίστευτες φρικαλεότητες. Περπατούσαν νηστικοί, διψασμένοι και αν κάπου έβλεπαν νερό και έτρεχαν να ξεδιψάσουν, τους θέριζαν με τα όπλα. Κάπου στην πορεία ζήτησαν να βγουν μπροστά όσοι ήταν από τη Σμύρνη, γιατί θα τους έστελναν τάχα στα σπίτια τους. Ξεχώρισαν πολλοί και άλλοι που δεν ήταν από τη Σμύρνη, με την ελπίδα της σωτηρίας. Τους σκότωσαν όλους, ήταν 200 άτομα. Στον Κασαμπά έφτασαν αποδεκατισμένοι 1500 με 1800 αιχμάλωτοι. Ύστερα ήρθε ο χειμώνας ξυπόλητοι, μέσα στο κρύο, πήγαιναν κάθε μέρα σε αγγαρείες, ξάπλωναν κάτω στο παγωμένο χώμα, μέσα στην ψείρα και τη βρώμα. Ύστερα ενέσκηψε και ο τύφος, μόνο όσοι είχαν γερή κράση κατάφεραν να επιβιώσουν, μεταξύ αυτών και ο Τρύ-

φων Χατζηανδρέου για να μπορέσει, να μας διηγηθεί την Οδύσσεια των στρατιωτών μας³⁰.

Σ' αυτά τα 29 παλληκάρια που μνημονεύσαμε το όνομά τους, αλλά και στους άγνωστους Ίμβριους στρατιώτες που έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα, ας είναι το σημερινό αφιέρωμα ένα μνημόσυνο και ένας φόρος τιμής.

Βιβλιογραφία

1. Αλεξανδρής Αλέξης, «Ίμβρος και Τένεδος. Μια μελέτη της τουρκικής στάσης απέναντι στις δυο ελληνικές κοινότητες των νησιών από το 1923», περ. ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ, τ.6 (1983).
2. ΑΡΧΕΙΟ Ι.Ε.Μ.Θ.
3. ΑΡΧΕΙΟ Π. Δημητριάδη της Ε.Μ.Ι.Τ.
4. Βασιλειάδης Βασίλειος, «Ένας Ίμβριος ήρωας: Ανδροκλής Καλόθετος, στα 70 χρόνια (1922-1992) του ηρωισμού του», περ. ΙΜΒΡΟΣ, τ. 8-9 & 10-11 (1992).
5. Βασιλειάδης Βασίλειος, «Η Μικρασιατική Καταστροφή, η θλιβερή 75η επέτειος του 1922», περ. ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ, τ.61 (1997).
6. ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ (Διαδίκτυο), α) Μικρασιατική εκστρατεία, β) Χρονολόγιο στρατιωτικών επιχειρήσεων Μικρασιατικής εκστρατείας.
7. Γρυντάκης Γιάννης, *Ίμβρος και Τένεδος. Δυο ξεχασμένα ελληνικά νησιά (1910-1930)*, έκδοση Συλλόγου Ίμβριων Αθηνών, Αθήνα 1995.
8. *Ιστορία νεότερη και σύγχρονη - Γ' Ενιαίου Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1999.
9. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους - τόμος 15ος*, ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ, Αθήνα 1978.
10. Καλαϊτζής Παναγιώτης, *Διοικητικά αποφάσεις και πρωτοβουλίες. Από επίσημα ντοκουμέντα για τα νησιά Ίμβρου και Τενέδου (1917-1922)*, Μελβούρνη 1987.
11. Μαλαθούνης Κωνσταντίνος, *Νήσος Ίμβρος, ονομάτων επίσκεψις*, Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης, Ξάνθη 2005.
12. Νοσταλγός, *Ίμβριώτικες Ιστορίες*, Ε.Μ.Ι.Τ., Θεσσαλονίκη 1996.
13. Χατζηανδρέου Τρύφων, *Η ζωή μου (1901-1974) όπως την έζησα και τη θυμούμαι*, 1979.

Θεσσαλονίκη Σεπτέμβριος 2022

(†) Κώστας Ζεγκίνης - Ελένη Ζεγκίνη

30. Τ. Χατζηανδρέου ό.π. σ. 31-63.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας - Θράκης εκφράζει την βαθύτατη θλίψη του για την απώλεια του αγαπητού μας δασκάλου κι εξαιρετού συμπατριώτη μας Σωτηρίου Πρίγκου.

Ο Σωτήριος Πρίγκος υπηρέτησε ως δάσκαλος στην Ίμβρο τα δίσεκτα χρόνια του '60 και του '70 και δίδαξε από συνθήκες διωγμού τα Ελληνικά γράμματα

Μετά την φυγή του στην Ελλάδα δίδαξε το μάθημα της Φυσικής Αγωγής σε Σχολεία της Θεσσαλονίκης.

Διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της Ιμβριακής Ένωσης και Αντιπρόεδρος αυτής.

Διακρίθηκε για το ήθος του, την αγάπη του προς τους νέους και την φιλοπατρία του!

Ως ελάχιστο δείγμα τιμής κι ευγνωμοσύνης το Διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε:

- Να εκφράσει τα ευκρινή συλλυπητήρια του στους οικείους του
- Να παραστεί στη νεκρώσιμο ακολουθία
- Να εκφωνήσει επικήδειο λόγο ο Πρόεδρος της
- Να σταλεί στεφάνι
- Να δημοσιεύσει την αγγελία του θανάτου του και το παρόν ψήφισμα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της Ιμβριακής Ένωσης
- Να δημοσιεύσει νεκρολογία στη μνήμη του εκλιπόντος στο επόμενο τεύχος του περιοδικού «ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ».

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Παύλος Σταματίδης

Γεώργιος Χριστοφορίδης

Αρχών-Φοσφάριος της Μ.τ.Χ.Ε.

Τη Εγγενεστάτη κυρία Ευσέβεια Μουχάλη - Πρίγκου, Ουγατρί της ήμων Μετρόστης εν Κυρίω αγαπητή, χάριν και εϊρήνην παρά Θεού.

Προαγγόμεθα διά τών μετά χείρας Πατριάρχων ήμων Γραμματέων όπως έκοροσομεν ήμίν τή συλλυπητήρια της Μητρος Έσκληρίας και ήμων προσωπικώς διά τήν κοίμησιν του προσωπικώς σέζιγου ήμων άειμνήστου Σωτηρίου, εκπαιδευτικού, πολλά προσενεγκόντος εις τήν παιδείαν της πατριωτικης ήμων γενετικης νήσου Ίμβρου, της μεγάλου και περί τά εκπαιδευτικά αυτης παθούσης.

Δεόμεθα καθός προσοει ή Έσκληρία ήμων, όπερ άναπαύσεως της ψυχης αυτου εν σκηναις δακρίων και εν χώρα ζώντων, όπερ της ήμετέρας ευγενειας και τών αγαπητιών τέκνων ήμων, όπως τήν ήμετέραν Ολίαν κοικρή ή έλπίς της κοινής Αναστάσεως και της συναντήσεως εν τώ φωτι του προσώπου του Κυριου και Θεου και Σωτηρος ήμων Ιησου Χριστου.

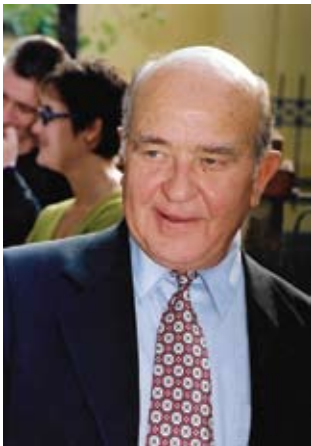
Συλλυποόμενοι εκ βάθους καρδιας από της Μητρος Έσκληρίας, ευχόμεθα ήμίν τήν παρά του θανάτου τόν θάνατον πατήσαντος Χριστου παραμοθίαν και πάσαν εύλογίαν εν τώ όπολοίω βίω, ώστε ή ψυχή του εκλιπόντος να χαίρη βλέπουσα πάντας ήμάς ποροσομένους εν αγαθότητι, αγάπη, όμοφροσύνη και άδοτελει άγασμού.

Επί δε τούτοις, άπονόμενοι ήμίν όλόθυμον τήν Πατριαρχικήν και πατριών ήμων εύλογίαν, εις ένίσχυσην, επικαλούμεθα έφ' ήμάς τήν Χάριν και τό άπειρον Έλεος του καριέοντος της Ζωης και του θανάτου Θεου ήμων.

β' Σεπτεμβριου 'κ'

Επισημάνει ο Δάσκαλος Σωτήριος Πρίγκος

Εις μνήμην Σωτηρίου Πρίγκου

Ο Σωτήρης γεννήθηκε το 1935 στα Αγριδία της Ίμβρου. Σπούδασε στο Δημοτικό Σχολείο Αγριδιών και Γυμνάσιο και Λύκειο στη Μεγάλη του Γένους Σχολή στην Κωνσταντινούπολη. Αποφοίτησε Καθηγητής Φυσικής Αγωγής από τη Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών.

Το 1966 παντρεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του, Ευσέβεια και απέκτησαν τρία υπέροχα παιδιά, την Αρετή, τον Γιώργο και τον Γιάννη. Μια

εξαιρετη οικογένεια, παράδειγμα ήθους και αξιοπρέπειας.

Εργάστηκε στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο Ίμβρου από το 1962 έως το 1964. Το 1971 ορίστηκε ως βαθμολογητής του μαθήματος Φυσικής Αγωγής στα Λύκεια της Κωνσταντινούπολης (Ζάππειο - Κ. Σχολή - Ιωακείμιο). Από το 1965 έως το 1974 δίδασκε μαζί με τη σύζυγο του κρυφά την Ελληνική γλώσσα στα Ίμβριωτόπουλα (κρυφό Σχολείο) μιας και απαγορευόταν η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας στην Ίμβρο. Από το 1975 έως και την συνταξιοδότηση του εργάστηκε σε Γυμνάσια και Λύκεια της Θεσσαλονίκης.

Επί σειρά ετών διετέλεσε μέλος των Διοικητικών

Συμβουλίων της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας – Θράκης και Αντιπρόεδρος αυτής, αγωνιζόμενος επί μακρόν για τα δίκαια των Ίμβριών. Αγαπούσε πολύ τους νέους κι όλη μου η γενιά έχει να πει έναν καλό λόγο για τον Σωτήρη. Προσωπικά με επηρέασε σε μεγάλο βαθμό να σπουδάσω Καθηγητής Φ. Αγωγής και κυρίως με προέτρεψε να ασχοληθώ με τα κοινά των Ίμβριών.

Αγαπούσε τη βυζαντινή μουσική. Έψελνε στη Μητρόπολη της Ίμβρου και επί 16 χρόνια στην Παναγία Φανερωμένη της Νέας Μηχανιάνας.

Ο αγαπητός και ο πάντα χαμογελαστός Δάσκαλος σήμερα μας αποχαιρετά. Περίλυπη η σύζυγος, τα παιδιά και τα εγγόνια του και όλοι εμείς σε αποχαιρετούμε και σε ευχαριστούμε για όλα.

Το Δ.Σ. της Ιμβριακής Ένωσης εκφράζει τα ειλικρινή και θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του. Να είναι ελαφρύ το χύμα που θα τον σκεπάσει. Καλό Παράδεισο.

Παύλος Σταματίδης
Πρόεδρος Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας - Θράκης

Αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε τις βαθύτατες και ειλικρινείς ευχαριστίες μας για τα συλλυπητήρια μηνύματα, την συγκινητική παρουσία στην εξόδιο ακολουθία και τις εκδηλώσεις συμπαράστασης στο βαρύ πένθος μας για την απώλεια του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού Σωτηρίου Πριγκου. Σταθήκατε δίπλα μας με τα γλυκά σας λόγια, την σκέψη σας, την αγάπη σας, τα τηλεφωνήματά σας.

Ο πολυαγαπημένος μας σύζυγος και πατέρας άφησε παρακαταθήκη σε εμάς την αγάπη του για την ΙΜΒΡΟ, τη ζωή, την οικογένειά του, τους συνανθρώπους-συμπατριώτες του, τους συναδέλφους του και τη βυζαντινή μουσική.

Θα θυμόμαστε πάντοτε την μεγαλοσύνη της καρδιάς του, την γενναιοδωρία της ψυχής του και την αφοσίωση στις αρχές και τις αξίες του.

Με εκτίμηση
Η οικογένεια

Στον Δάσκαλο μας

**"Σμίλεψε πάλι δάσκαλε, ψυχές!
Κι ότι απόμεινε ακόμα στη ζωή σου.
Μην τ αρνηθείς! Θυσιάσέ το ως τη στερνή πνοή σου!...."**

Δάσκαλε μου θυμάμαι...που κάθε Σάββατο τ απόγευμα μας καλούσες, τα παιδιά του σχολείου, στο σπίτι σου στο Σχοινούδι, στη μεγάλη σάλα για να δούμε ποδόσφαιρο, στη μοναδική τηλεόραση που υπήρχε στο χωριό μας! Μας μίλαγες για τον αθλητισμό, τα οφέλη της άσκησης για το σώμα και την ψυχή! Για τους αρχαίους προγόνους μας που συνδύαζαν αρμονικά την καλλιέργεια του πνεύματος με την γυμναστική του σώματος!

Δάσκαλε μου... θυμάμαι που όσους είχαμε κλίση στην ψαλτική, κάθε Κυριακή, κάθε μεγάλη γιορτή μας ήθελες δίπλα σου στο αναλόγιο. Άκουγες τις φωνές μας, μας άφηνες να ψάλλουμε για να διαπιστώσεις τις δυνατότητες της ακαλλιέργητης φωνής μας κι αν διέκρινες πως κάποιοι είχαμε περιθώρια βελτίωσης μας ξεχώριζες και μας βοηθούσες ιδιαίτερα!

Δάσκαλε μου, θυμάμαι όταν ερχόταν ο Δεσπότης να ιερουργήσει στο χωριό μας ήσουν αυτός που μας προετοίμαζε να αναγνώσουμε την αποστολική περικοπή, που μας ενθάρρυνες να ψάλλουμε μέσα στη κατάμεστη εκκλησία υπερνικώντας τις αναστολές μας!

Δάσκαλε μου, θυμάμαι που μας δίδασκες κρυφά, κατά μόνας στο σπίτι σας, εσύ και η σύζυγός σου Ευσέβεια τα ελληνικά γράμματα όταν οι τουρκικές αρχές απαγόρευσαν τη λειτουργία των ελληνικών σχολείων στη πολύπαθη πατρίδα μας. Κι όταν οι περιστάσεις δυσκόλευαν κι άλλο ερχόσουν στα σπίτια μας για τη συνέχεια των μαθημάτων! Μπορεί εκείνη την περίοδο σαν παιδιά που ήμασταν, να μην κατανοούσαμε τους κινδύνους που διατρέχατε για να μπορέσουμε εμείς να διδαχθούμε στη μητρική μας γλώσσα τα μαθήματα του δημοτικού! Αργότερα μεγαλώνοντας καταλάβαμε το σθένος και το μεγαλείο ψυχής που διαθέτατε και πόσο ριψοκίνδυνη ήταν η αποστολή σας!

Δάσκαλε μου πιστεύω πως δεν πήγαν χαμένοι οι κόποι σου. Όσοι μαθητεύσαμε κοντά σου κάτι πήραμε από τη φιλοπατρία σου, από την ευσυνειδησία σου, από την πίστη σου προς τον Θεό, από την αγάπη σου προς την τροφό όλων, την εκκλησία!

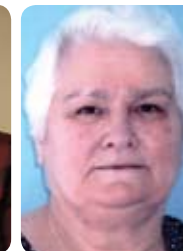
Γεώργιος Χρυστοφορίδης
Γ.Γ. της ΙΕΜΘ

Κοινωνικά

Θάνατοι

- Στις 23 Μαρτίου 2022 πέθανε σε ηλικία 94 ετών ο Γεώργιος Νταμντάς, από το Σχοινούδι της Ίμβρου.
- Στις 6 Ιουλίου 2022 πέθανε σε ηλικία 87 ετών ο Παναγιώτης Μαλαθούνης, από τα Αγγρίδια της Ίμβρου.
- Στις 14 Ιουλίου 2022 πέθανε στην Αδελαΐδα Νοτίου Αυστραλίας, σε ηλικία 83 ετών ο Χρυσόστομος Αυγενάκης, από το Ευλάμπιο της Ίμβρου.
- Στις 14 Ιουλίου 2022 πέθανε στην Αθήνα σε ηλικία 82 ετών η Μερσίνα Σώτου, από τα Αγγρίδια της Ίμβρου.
- Στις 22 Ιουλίου 2022 πέθανε στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 90 ετών η Τριανταφυλλιά Δικαίου, μητέρα της Σαπφώς Δικαίου-Τακίδου, από τα Αγγρίδια της Ίμβρου.
- Στις 24 Ιουλίου 2022 πέθανε στη Γερμανία σε ηλικία 70 ετών η Τασία Μαϊνάρη - Ζορλού, από τους Αγίους Θεοδώρους της Ίμβρου.
- Στις 6 Αυγούστου 2022 πέθανε σε ηλικία 87 ετών η Φωστήρα (Φωφώ) Γεωργαλά - Τσιφοδήμου, κόρη της Αντιγόνης Γεωργαλά από τα Αγγρίδια της Ίμβρου.
- Στις 14 Αυγούστου 2022 πέθανε στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 54 ετών ο Κωνσταντίνος Σταματέλος. Γιός του Θεόφιλου Σταματέλου από την Παναγία και της Βρισηίδας Σταματέλου από το Ευλάμπιο, γεννήθηκε στις 4 Αυγούστου 1968 στο Ευλάμπιο της Ίμβρου. Πήγε Δημοτικό Σχολείο στην Αστική Σχολή Βαλατά και στη Μαράσλειο Αστική Σχολή στο Φανάρι - Κωνσταντινούπολη. Γυμνάσιο και Α' Λυκείου πήγε στη Μεγάλη του Γένους Σχολή και συνέχισε τη Β' και Γ' Λυκείου στη Θεσσαλονίκη. Ήταν Πτυχιούχος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Α.Π.Θ., παντρεμένος με τη Βασιλική Παπαδημητρίου και πατέρας δύο παιδιών 8 και 4 ετών. Διετέλεσε Πρόεδρος του τμήματος Νεολαίας της Ίμβριακής Ένωσης
- Στις 16 Αυγούστου 2022 πέθανε στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 94 ετών η Βρισηίδα Σταματέλου, από το Ευλάμπιο της Ίμβρου.
- Στις 6 Σεπτεμβρίου 2022 πέθανε σε ηλικία 56 ετών ο Άγγελος Καρκαλέμης, που ζούσε στην Κωνσταντινούπολη, από τους Αγίους Θεοδώρους της Ίμβρου.
- Στις 11 Σεπτεμβρίου 2022 πέθανε στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 87 ετών ο Σωτήριος Πρίγκος. Γεννήθηκε το 1935 στα Αγγρίδια της Ίμβρου.
- Στις 18 Σεπτεμβρίου 2022 πέθανε ο Παντελής Ν. Ανδριώτης, Αντιπρόεδρος της Εταιρίας Μελέτης Ίμβρου και Τενέδου από την ίδρυσή της το 1986. Αρχιτέκτονας στο επάγγελμα ο Παντελής Ανδριώτης, γιός του Ίμβριου Γλωσσολόγου Νίκου Ανδριώτη, προσέφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στην Εταιρία Μελέτης. Με την έγκυρη γνώμη του και τον βαθύ στοχασμό του συνέβαλε αποφασιστικά στη συγκρότηση των ερευνητικών προγραμμάτων της Εταιρίας καθώς και το εκδοτικό της έργο.

Γ. Νταμντάς

Π. Μαλαθούνης

Χ. Αυγενάκης

Τρ. Δικαίου

Τ. Μαϊνάρη-Ζορλού

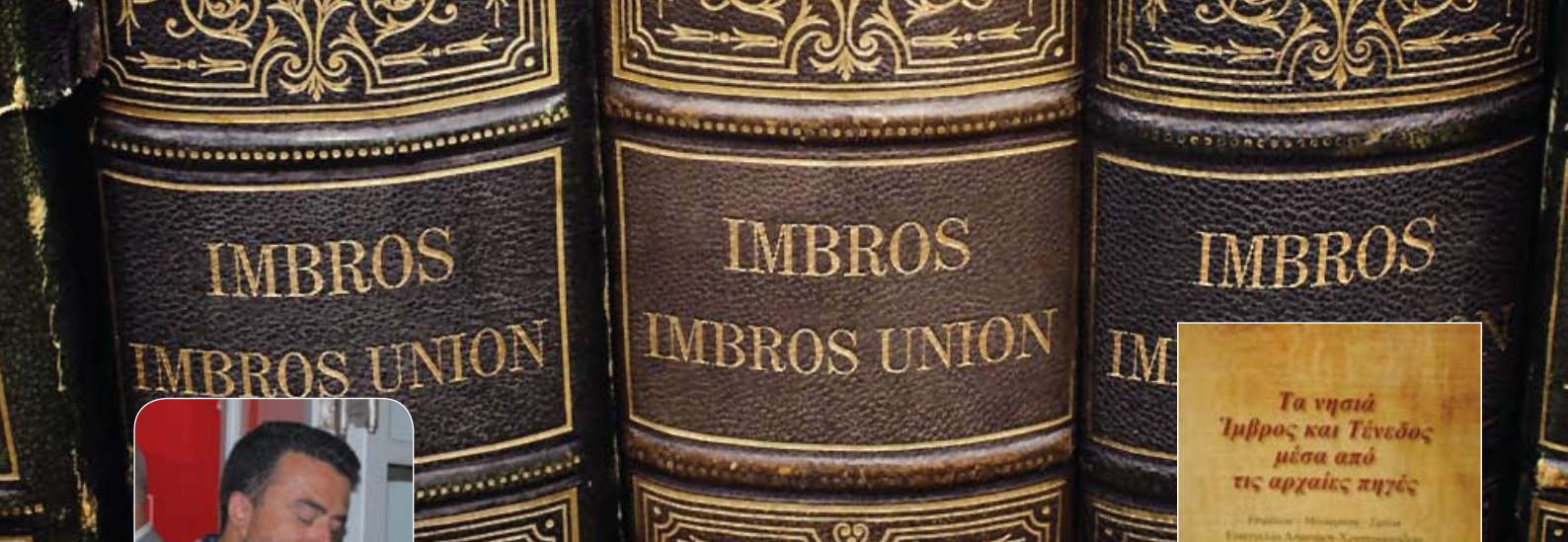
Β. Σταματέλου

Α. Καρκαλέμης

Σ. Πρίγκος

Δωρεές

- Η κα Αναστασία Παντ. Μιχαηλίδου προσέφερε στην Ίμβριακή Ένωση Μακεδονίας - Θράκης το ποσό των 100 € στη μνήμη του Παντελή (Λάκη) Ανδριώτη.

Τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος μέσα από αρχαίες πηγές Της Ευαγγελίας Ασανάκη - Χριστοφορίδου

Η Ίμβρος και η Τένεδος, δύο νησιά που βρίσκονται στην έξοδο του Ελλησπόντου προς το Αιγαίο αποτέλεσαν από αρχαιοτάτων χρόνων πολυπόθητο λάφυρο για επίδοξους κατακτητές. Όποιος κατείχε τα νησιά αυτά είχε και τον έλεγχο των στενών! Αυτή η στρατηγική τους θέση καθόρισε τη μοίρα τους μέχρι σήμερα!

Δεν θα μπορούσε λοιπόν να ξεκινήσει η συγγραφέας τη μελέτη της αυτή παρά με τα ομηρικά έπη, μία και τα γεγονότα που πραγματεύεται ο Όμηρος διαδραματίζονται στη Τροία, στην γειτονιά των δύο νησιών.

Από τον Όμηρο και τα έπη του η σκυτάλη περνάει στον πατέρα της ιστορίας, τον Ηρόδοτο όπου στις "ιστορίαι" περιγράφει τους Περσικούς πολέμους και τις ναυμαχίες που έγιναν στη θάλασσα γύρω από την Ίμβρο. Τότε η Ίμβρος ήταν κτήση των Αθηναίων!

Δεν θα μπορούσε να λείπει η αναφορά στον Θουκυδίδη, ιστορικό των πελοποννησιακών πολέμων και στη συμμετοχή των Ιμβρίων πολεμιστών στα γεγονότα που έλαβαν χώρα στα πεδία των μαχών!

Η παράθεση των πηγών συνεχίζεται με τους ιστορικούς και συγγραφείς των ελληνιστικών χρόνων, της ρωμαϊκής εποχής και φτάνει μέχρι τα βυζαντινά χρόνια. Το ερευνητικό πόνημα συμπληρώνουν οι αναφορές στον "Άγιο των ελληνικών γραμμάτων" Αλέξανδρο

Παπαδιαμάντη και τον "Αμερικάνο" του, στον Κωστή Παλαμά και στο ποίημα του "η κόρη της Λήμνου" και στον Μιχάλη Καραγάτση με το σύγγραμμα του "ο πόλεμος της Τροίας".

Η συγγραφέας παραθέτει στο βιβλίο της τα πρότυπα κείμενα καθώς και συνοπτικές πληροφορίες για τον κάθε συγγραφέα. Ακολουθεί η απόδοση του κειμένου στην νεοελληνική γλώσσα κάνοντας κι ερμηνευτικά σχόλια απαραίτητα για την περαιτέρω διαφώτιση του αναγνώστη. Σε αποσπάσματα που είναι γραμμένα στη λατινική γλώσσα γίνεται πρώτα απόδοση στην αρχαία ελληνική κι ακολουθεί η απόδοση στην νεοελληνική γλώσσα.

Όπως σχολιάζει και η ίδια η συγγραφέας στο προλογικό της σημείωμα, σ' αυτό το βιβλίο θέλησε να παρουσιάσει όσο το δυνατόν, χρονολογικά όλες τις σχετικές με την Ίμβρο και την Τένεδο αναφορές από τους αρχαίους συγγραφείς, ιστορικούς, ποιητές, ρήτορες, γεωγράφους, λεξικογράφους, Έλληνες και Λατίνους με τρόπο προσιτό και απλό, αλλά χωρίς να παραλείπει την ερευνητική διάσταση του πονήματος της, πράγμα που το πετυχαίνει αριστοτεχνικά!

Γεώργιος Χριστοφορίδης
Γεν. Γραμματέας Ι.Ε.Μ.Θ.

Ιωάννα Β. Γιαραμάνη
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

Βικτωρος Ουγκώ 14
& Βασ. Ηρακλείου 2
Θεσσαλονίκη
i.giaramani@gmail.com

τηλ 2310 270376
φαξ 2310 270576
κιν 6981 443282

ΟΠΤΙΚΑ

Β. Οίλος 125
☎ 2310 848.983
Θεσσαλονίκη

Εκπ. συνεργά
όλων των
Τοπείων

Παπαχρήστος

KANAKARI SERVICE

SERVICE - ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ - ΣΥΓΟΙΣΤΑΘΜΙΣΗ
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΒΛΑΒΩΝ
ΚΑΡΤΑ ΚΑΥΤΑΕΡΙΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΤΕΟ - ΦΡΕΝΟΜΕΤΡΟ

Χαλεπόκης 79, Θρα/νίκη 54248 - Τηλ: 2310 838848
www.kanakariservice.gr - info@kanakariservice.gr

ΙΜΒΡΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΕΝΑΡΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Δευτέρα, 3/10/2022 ώρα 7 μ.μ.

Δευτέρα, 3/10/2022 ώρα 7 μ.μ.

Τετάρτη, 28/9/2022 ώρα 7 μ.μ.

Μετά από διάστημα δύο και πλέον ετών, που είχαν σταματήσει λόγω κορονοϊού σχεδόν όλες οι δραστηριότητες της Ιμβριακής Ένωσης, ξεκινάμε και πάλι με την έναρξη των μαθημάτων σε όλα τα τμήματα.

Έτσι από τον Οκτώβριο ξεκινάει το χορευτικό, η χορωδία και το τμήμα εκμάθησης τουρκικής γλώσσας. Με το χορευτικό και την χορωδία προσπαθούμε ως Ένωση να διαφυλάξουμε στο πέρασμα του χρόνου χορούς και τραγούδια της πατρίδας μας της Ίμβρου. Όλοι μαζί οι Ίμβριοι και οι Φίλοι της Ίμβρου πρέπει να στηρίξουμε αυτά τα τμήματα και να συμμετέχουμε σε αυτά όσοι περισσότεροι από εμάς μπορούμε. Είναι χρέος όλων μας. Αν δεν πάμε εμείς να χορέψουμε και να τραγουδήσουμε τα τραγούδια του τόπου μας και να τα κάνουμε γνωστά πρωτίστως στα παιδιά μας και μετά στον υπόλοιπο κόσμο σε λίγα χρόνια θα χαθούν και δεν θα τα θυμάται κανείς. Θερμή παράκληση λοιπόν σε όλους τους πατριώτες να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και στα τμήματα της Ιμβριακής Ένωσης. Ελάτε να χορέψουμε και να τραγουδήσουμε όλοι μαζί όπως το έκαναν οι γονείς και οι παππούδες μας στο νησί.

Με την εκμάθηση των τουρκικών πιστεύουμε ότι θα βοηθηθούν πολλοί συμπατριώτες μας που επιστρέφουν στην Ίμβρο για μόνιμη εγκατάσταση ή και για τις διακοπές τους. Θα μπορούν να επικοινωνούν με τους Τούρκους κατοίκους του νησιού αλλά και με τις τοπικές αρχές. Επίσης το τμήμα απευθύνεται και σε όσους απλά θέλουν να γνωρίσουν την Τουρκική γλώσσα. Οι εγγραφές ξεκίνησαν.

Πληροφορίες: στα γραφεία της Ένωσης κάθε μέρα 5.00-9.00 μ.μ., τηλ.: 2310989654, φαξ: 2310936180, mail: imvriaki.enosi@yahoo.gr, <http://imbrosunion.com>

Μέλη της Νεολαίας της Ιμβριακής Ένωσης συναντήθηκαν με νέους ομογενείς από την Μελβούρνη

Στις 11 Ιουλίου αντιπροσωπεία της Νεολαίας της Ιμβριακής Ένωσης συναντήθηκε με νέους ομογενείς από τη Μελβούρνη που ήρθαν στη Θεσσαλονίκη με πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού του Υπουργείου Εξωτερικών και της ΧΑΝΘ και την υποστήριξη του Υπουργείου Εσωτερικών.

BALKAN CENTER, 9ο κιλμ Θεσ/νίκης - Θέρμης, Κίρκο & Α. Τ.Θ.
56064, Τ.Κ.57001 - Θεσσαλονίκη | Τηλ. 231.182.3700 &
231.050.2220 | FAX 231.050.2222 | email: info@comcom.gr
website: www.comcom.gr

<http://www.kanaki-sa.gr>

ΑΠΟΨΗ

- Κουφώματα (Συνθετικό - Αλουμίνιο)
- Κουζίνα - Ντουλάπα
- Επιπέδη Μπάνιου
- Θωρακισμένες Πόρτες
- Εσωτερικές Πόρτες
- Κουνοπιέρες

Υπεύθυνος Πωλήσεων
Ταγαράς Γιώργος Τηλ : 6944 423.430

Λαγκαδά 301 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 588.167, Fax: 2310 588.163

Συνθήκη της Λωζάνης

24 Ιουλίου 1923

Άρθρο 14, καθεστώς Ίμβρου και Τενέδου

«Αι νήσοι Ίμβρος και Τένεδος, παραμένουσαι υπό την τουρκικήν κυριαρχίαν, θα απολαύουν ειδικής διοικητικής οργανώσεως, αποτελουμένης υπό τοπικών στοιχείων και παρεχούσης πάσαν εγγύησιν εις τον αυτόχθονα μη μουσουλμανικόν πληθυσμόν όσον αφορά την τοπικήν αυτοδιοίκησιν και την προστασίαν των ατόμων και των αγαθών.

Η τήρησις της τάξεως θα διασφαλίζεται υπό αστυνομίας στρατολογουμένης εκ του αυτόχθονος πληθυσμού, μερίμνη της ως άνω προβλεπομένης τοπικής διοικήσεως και υπό τας διαταγάς αυτής τιθεμένης».

Αι συνομολογηθείσαι ή συνομολογηθησόμεναι μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας συμφωνίαι, αι αφορώσαι την ανταλλαγήν των Ελληνικών και τουρκικών πληθυσμών, δεν θα εφαρμοσθώσιν εις τους κατοίκους των νήσων Ίμβρου και Τενέδου.